

DOMOLJUB

ŠTEV. 22.

V LJUBLJANI, DNE 3 JUNIJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani

Kmet in lovski zakon

(Dopis iz laškega okraja)

Občutno škodo na sadnem drevju je v našem okraju zopet napravil zajec. Zato ni čudno, da se kmetje zelo zanimamo za novi lovski zakon.

Sedaj imamo v Sloveniji ozir. v Dravski banovini celo vrsto veljavnih lovskih zakonov, tako na primer: štajerskega, kranjskega, koroškega itd. Vsi odgovarjajo razmeram, ki so vladale pred sto leti, nikakor pa ne sedanjim. Pred sto leti je bilo manj ljudi, sadjarstvo pa ni bilo niti od daleč tako razvito kot je danes.

V sedaj veljavnih zakonih je menda povsod določba, da je lastnik lova zemljiški posestnik. Izvrševati pa lova ne sme lastnik sam, ampak oni, komur se lov na dražbi odda. Kmet pa mora biti tiho, ako mu divjačina dela na polju še tako občutno škodo.

Ze pred desetletji smo pri nas pričeli intenzivno gojiti sadjarstvo, ki obeta biti našemu kmetu edina rešilna bilka v sedanji gospodarski krizi. Toda letošnjo zimo je zajec napravil na sadnem drevju samo v nekaterih občinah laškega okraja škodo, ki gre v težke stotisoče, v celi banovini pa v milijone dinarjev.

V našem štajerskem lovskem zakonu, pa tudi menda v drugih je določba, ako hoče posestnik zahtevati od loveškega zakupnika za od zajca poškodovano drevje odškodnino, mora imeti drevo 1 m 20 cm visoko obvezano s slamo. Ne glede na to, da ima kmet s tem izredno veliko dela, ki pa včasih nič ne pomaga, pa nam strokovnjaki od Sadjarskega društva Kmetijske družbe in banske uprave odločno odsvetujejo zavarovanje drevja s slamo, ker je to najbolj varno prezimovališče

raznih sadnih škodljivcev. Tudi zakon o zatiranju sadnih škodljivcev iz l. 1929 zahteva, da se morajo sadni škodljivci zatirati.

Zelo bi bilo želeli, da se spravi v sklad obvezno zatiranje sadnih škodljivcev — in pa določbe lovskega zakona. Veliko lepih besed slišimo kmetje od raznih strani, merodajnim krogom so znane naše zahteve. Nas kmetov je v državi gotovo več kot lovec zato je jasno, da bo morala vlada pri izdaji novega lovskega zakona vpoštovati voljo večine naroda ter braniti kmeta ne pa zajca!

Naše stare in upravičene zahteve glede lovskega zakona, katere smo soglasno sprejeli na vseh zborovanjih Kmetске zveze in Sadjarskega društva so sledeče:

1. Lov naj bo last zemljiških posestnikov.
2. Vsak posestnik ali najemnik posestva naj ima pravico, da sme na svojem posestvu pokončati škodljivo divjačino.
3. V slučaju, da sam ne lovi, pa naj ima pravico dovoliti komu drugemu, ki je zato sposoben.
4. Posestnika, ki bi streljal po sosedovem svetu divjačino, naj se ne toži, če je voljen plačati odškodnino.
5. Ako v občini večina posestnikov želi, da se da lov v zakup, se naj da večje gozdno lovišče. Obdelani svet, to so vrtovi, njive, vinogradi, travniki, pašniki, naj se ne daje v zakup. Grmovje in male skupine drevja, ki se nahajajo med njivami, travniki in vinogradi naj se ne štejejo za gozd.
6. Zakupna doba lova naj traja najdalje tri leta.
7. Nabava streliva naj bo kmetom prosta.

Ljubezen do domovine

V.

Dne 15. aprila t. l. je prinesel »Slovenec« tele besede: »Mislim, da ni na svetu izlepa ljudstva, ki bi ga lastni sinovi tako malo cenili, ga tako poniževali kakor je slovensko. Čimbolj se kdo od svojega ljudstva toči, čimbolj zametuje njegovo miselnost, tembolj se ima za inteligentnega. Med takimi našimi inteligenti — razumniki — in med deklo, ki je začela nositi mestni klobuk, pa se zato sramuje svoje matere, ni prav nobene razlike.«

Besede, ki so vredne, da jih podpišemo z obema rokama. Pa bi bilo tudi prav, da bi jih ne bilo treba več podpisovati. Domovinska ljubezen zahteva, da spoštujemo svoj narod, svoj jezik, svojo zemljo, svoje navede. Če nas je tudi malo, pa smo vendar vredni, da živimo: Narod, ki je dal svetu Prešerna, Cankarja in Finžgarja; narod, ki je dal svetu moše kakor dr. Kršk in nadškof Jeglič; narod, ki je dal svetu dolgo vrsto učeni in tudi svetih mož: tak narod že zasluži, da živi in da ga spoštujemo vsaj njegovi lastni si-

novi. Pa žal ni vedno tako! Eno veliko bolezen imamo, o kateri bi vam rad nekaj povedal.

Po Prešernovo bi povedal to bolezen tako, da le tujcem sreče svit se v Krajni žari; po domače povedano se pa to pravi, da imamo mi premalo zaupanja v to, kar je našega in le to nam je všeč, kar je tje.

Ljubezni do domovine ni do tega, kar je domačega, je premalo v nas.

Ali naj vas opozorim pri tem razmišljanju na naša možitve željne dekleta? Prešeren jim je že pred dobrimi sto leti povedal:

Fante zbiraš, si prevzetna,
se šopiriš, ker si zala...

Domači ljudje pri takih prevzetnicah nimajo nobene veljave. Pride pa tujec z namazanem jezikom, pripoveduje zgodbe o bogatem stricu in o neskončni dediščini, govori in laže na drobno in na debelo, toliko časa, izvabi iz njih težko prislužene prihranke, s katerimi gre uredit zadnje zapreke za pridobitev premoženja, slovesno obljubi zakon, precelj po vrnitvi bo zaroka, potem pa... njega od nikoder ni. Medenogovoreči tujec je izginil in šel iskat drugih lahkovernih dušic. Stric, premoženje, dediščina, ljubezen, zakon... vse sama sleparija.

Zelo iste usode so bile deležne nekatere domače navade. Ne vlečejo, ker so domače. Nekaj silno lepega so bili svojčas kresovi na predvečer sv. Janeza Krstnika. Zadnja leta jih je vedno manj. Za časa vojne jih je politična in vojaška oblast znala zatreti; kdo jih bo pa spet dvignil in poživel! Morebiti bodo tele vrstice koga predramile?

Silno imenitno se zdi nekaterim, ki so v tujini, pretrgati vsako zvezo z domovino. Nobenega pisma domačim, nobenega časopisa, da bi zaznal za kakšno domačo novico, nobene knjige v domačem jeziku.

Znani so slučajji, da domačini domačinu, ki bi se rad gospodarsko dvignil, mečejo polena pod noge, ovirajo njegov razvoj in mu grene življenje; če pa isto podjetje prevzame tujec po jeziku, morda še po veri, o potem je pa vse svetlo in jasno, vse zlato in čisto, vse mu streže, vse se prizadeva za njegovo naklonjenost.

Nikomur ničesar ne očitam. To so še sledovi naše vzgoje iz polpreteklega časa. Iz tistih dni, ko so nam dopovedovali, da je imenitno samo to, kar je nemško, da je le Amerika bogata, kar je pa pri nas doma, to pa vse skupaj nič ni. Upamo in pričakujemo, da bo vzgoja mlajšega rodu v tem oziru drugačna. Tudi mora biti drugačna. Cenimo

sami sebe, če hočemo, da nas bodo cenili tudi tujci. Cenimo, pravim, spoštujemo sami sebe, svoj jezik, svoje navade. Ne pravim in ne učim, da sami sebe povišujemo in druge zaničujemo. Branimo svoja podjetja in podpiramo jih.

Kaj pa s svojimi napakami?

Vsak narod jih ima. Vsak svoje. Pobjajmo jih, zatirajmo jih vsak v svojem kraju, vsak v svoji službi. Pa tako, da narod ne bo trpel na dobrem imenu. Duhovniki in učitelji lahko v tem oziru mnogo dobrega store v šoli, predavatelji po društvih imajo tu hvaležno polje, časopisje je prav tako poklicano, da zastavi svojo besedo, koliko bi lahko dobrega storili vsi tisti, ki prihajajo iz mest, iz naših »kulturnih središč«, med naše ljudstvo. Z obnašanjem in z besedo bi lahko sejali semé izobrazbe. Zal, da izvršujejo to svojo dolžnost raje naróbe kakor pravi!

Morebitnih krajevnih ali osebnih napak pa nikar ne posplošujemo. Če sta n. pr. dva človeka ravnala z otroci tako, kakor se ne sme, nikar ne vpijmo: »To je sad slovenske kulture zadnjih petnajst let!« Če je v naših društvi kakšen član morebiti malo bolj neroden, ne kričimo: »Poglej jih! Vsi so taki!«

Vsi na delo za versko, narodno in gospodarsko izobrazbo svojega naroda! Da, tudi za versko! To še posebno podčrtavamo. Priziranje vere, zasmehovanje narodove vernosti, zanemarjanje verskih dolžnosti je greh zoper ljubezen do lastnega naroda!

Razglas o pridobnini

V smislu zakona o nepopr. davkih naznanjam, da so seznanili osebe, zavezaniki pridobnini, katerih davčne osnove se bodo za davčno leto 1931 razpravljale pred davčnim odborom za mesto v Ljubljani v času od 20. junija 1931 do vstetega 4. junija 1931. Razgrnjeni na vpogled davčnim zavezanecem v pisarni mestnega magistrata v Ljubljani v času od 27. maja do vstetega 9. junija in sicer med običajnimi uradnimi urami. O predlogih davčne uprave bodo davčni odbori razpravljali v splošnem v istem vrstnem redu in na dan, ki ga naveda razgrnjeni seznamek. V prvi vrsti se pa bodo obravnavali primeri onih davčnih zavezanecem, ki bodo eventualno čakali pred razpravnim prostorom. O tem obveščam vse pridobnini zavezane stranke, da v lastnem interesu vpogledajo predlagano davčno osnovo, da morejo eventualno osebno ali pa po pooblaščenih pred davčnim odborom na dan razprave zastopati svoje interese. Zadevni zakonski predpisi se glase: Seje odbora so tajne. Prisostvati jim sme samo davčni zavezanec ali njegov zastopnik, odnosno pooblaščenec. Kot zastopnik davčnega zavezanca sme priti pred davčni odbor: mož za ženo, žena za moža, oče ali mati za otroke in otroci, starejši od 18 let, za starše kakor tudi vsakdo, ki se ne bavi obrtom ali za plače s takim poklicem, toda s pravišnim pooblastilom. Po tej določbi ne morejo zastopati strank pred davčnim odborom na pr. zakotni pisarji. Pač pa smejo kot pooblaščenici s pravišnim pooblastilom pred davčnim odborom zastopati davčne zavezance: odvetniki, javni beležniki (notarji) ali pooblaščenici finančno-pravni zastopniki.

Za pravne osebe smejo prihajati pred davčni odbor njih predstavniki, odnosno pooblaščenici predstavnikov, za osebe pod skrbstvom in zasebno za njih skrbnik, zastopnik ali branitelj (konkurzni upravnik).

Razpisana razprava se ne bo odložila, ako bi ji davčni zavezanci ne prisostvovali.

PO SVETU

Italija

Proti katoliški akciji so dvignili zadnje dni velik hrup italijanski fašisti. Časopisje je najprej ostro napadalo papeža in katoliške organizacije, ki jih dovoljuje dogovor med sv. očetom in sedanjo italijansko vlado. Fašisti, ki hočejo, da se jim vkloni vse, pa trdijo, da sv. stolica fašistom ni prijazna in da deluje, čeprav morda prikrito, proti načrtom gospoda Mussolinija. Fašistični prenapeteži, zlasti dijaki, so te dni v Rimu kričali po ulicah proti papežu, so zažgali javno uradno vatikansko glasilo in raztrgali papeževo sliko. Kaže se, da je celo Mussolinijeva vlada v tej zmešnjavi izgubila živce, zakaj razpustila je pod krinko nevarnosti za javni red vsa katoliška društva, ki jih dovoljuje tako zvana lateranska pogodba. To pa ni mala reč. — Mi smo že pisali, da se je še vsak zalelaval z glavo v steno in tudi občutil posledice, kdor je nastopal proti katoliški Cerkvi. Zdaj samo mirno čakamo na dogodke, ki so neizbežni.

Odločna beseda sv. očeta. Papež je sprejel odposlanstvo učiteljev in učencev salezijanskega zavoda, katere je nagovoril takole: »Zahvaljujemo se vam, da ste prišli v tej uri k nam, da nas tolažite, v uri, ki je najžalostnejša, kar smo jih doživeli. Pozdravljamo vas kot oče in kot rimski škof ter se vam zahvaljujemo za vašo tolažbo v teh dneh, ko vidimo, da je brutalna nasilnost napadla ono, kar nam je najdražje, to je katoliško akcijo, in od nje razen tega oni del katoliške akcije, ki nam je najdragocenejši, to je katoliško mladino. Seveda imamo pravico in dolžnost, sklicevati se na pogodbe in na obstoječi konkordati ter uvesti primerne diplomatske korake. Nič pa ne more ovirati rimskega škofa, da ne bi povzdignil svoj glas. Pač nam lahko vzamejo življenje, s tem pa nas ne bodo pripravili do molka.« Papež je svoj nagovor končal s pozivom, naj molijo zanj in za njegovo delo.

Zgodovina o italijanskem notranjem posojilu. Te dni se je zaključilo podpisovanje italijanskega notranjega posojila. Po zatrdilu fašističnega tiska je podpisana vsota že preseгла štiri milijarde. Podpisovanje se je vršilo pod hujšim pritiskom

Dva spekulanta sta se sešla v Unionu. »Sem slišal praviti, da si v Novem mestu prejšnji teden dobil desetisoč dinarjev.«

»Res je, samo stvar je nekoliko drugačna. Prvič to ni bilo v Novem mestu, pač pa v Mariboru, drugič ni bilo prejšnji teden, ampak prejšnji mesec, in tretjič, nisem dobil, pač pa zgubil.«

Nekje so imeli razstavo zelenjadi. Martin je dobil prvo darilo za najlepšo zeljato glavo.

»Pa je zares lepa glava,« je dejal Jaka po razstavi, »daj jo meni, pa ti dam kovača zanjo.«

»O, jok,« pravi Martin, »saj sem sam dal dvajset dinarjev zanjo.«

☛ V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA« ☛

kakor podpisovanje prejšnjega, tako zveznega liktorskega posojila. Poleg bank se podpisali velike vsote predvsem javne ustanove, kakor podržavljene trgovske zbornice, zavarovalnice, bolniške blagajne in pokojninski zavodi. Posebno hud je bil pritisk na srednje sloje. Državnemu uradniku so kar predpisali vsoto, ki naj je uradnik podpiše in ki mu jo bodo odtrgali od plače. Mali uradnik je moral povprečno podpisati 500 lir. V Gorici, torej v pokrajinskem mestu, ki je posebno dano tako ubogo na kapitalu, je bilo podpisanih 7.051.000 lir. Postojna je podpisala 250.000 lir. Uradno poročilo pravi, da se je ta vsota nabrala s prav majhnimi prispevki slovenskega ljudstva, ki se je povsem prostovoljno in z navdušenjem odzvalo klicu fašistične vlade. —

Kje je še kaj sličnega na svetu? Vipavski občinski načelnik je pozval vse obrtnike k sebi in jim zaukazal, da morajo vložiti prošnjo za italijansko pridigo in službo božjo; v prošnji da morajo tudi zahtevati, da naj se njihovi otroci učijo verevrouka v italijanskem jeziku. Ako obrtniki tega ne store, jim bo odvzel obrtno dovoljenje. Zadevne prošnje morajo nasloviti na domačega dekana dr. Breitenbergerja. — Na ta način hoče vladni občinski načelnik prisiliti duhovnike iz vseh bližnjih vasi, ki spadajo pod vipavsko občino, da uvedejo italijansčino v cerkev. K Vipavi so, kakor znano, fašisti priključili okoliške vasi Slap, Goče, Erzelj, Vrhpolje in Budanje.

Razno. V gozdu blizu Rovinja v Istri, v tako zvani Rovinjski dragi, so neznanci ustrelili karabinerja Giorgija, drugega karabinerja pa nevarno ranili. Neznanci se zbežali. V imenovanem gozdu se stalno potikajo člani zločinskih družb, ki se pod italijansko upravo v Istri zopet množijo. V Rovinjski dragi so bili dozdej ubiti že trije karabinerji. — Izšla je naredba fašistične stranke, ki podaja smernice za snovanje ženskih fašističnih organizacij. V ženski fašjo lahko stopi vsaka Italijanka, ki je stara 22 let. Ženske fašistične organizacije se bodo snovale na sedežih že obstoječih moških organizacij in imajo podobno vodstvo ter isto disciplino. — Med Italijo in Rusijo je bila podpisana pogodba, ki se z njo Rusija obvezuje, da bo uredila pristanišča v Trstu, na Reki in v Bariju za izvoz svojih najvažnejših sirovin (premoga, bencina in nafte). — Na seji fašističnega parlamenta v Rimu je poročal mornariški minister Siriani, da je postavljenih v proračun za bojno mornarico pet milijard lir. — Italijani zahtevajo zase tudi naš Kastav. Pa ga ne bodo nikdar dobili.

Rumunija

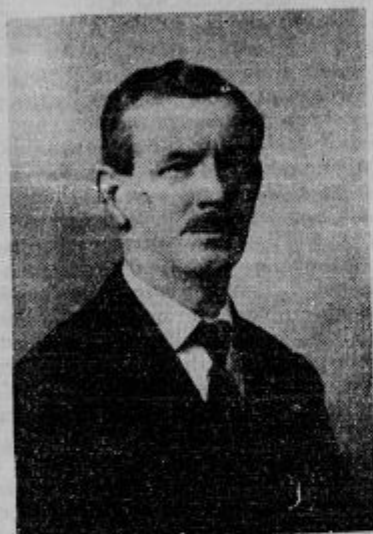
Boj za oblast. V Rumuniji so razpisali volitve za državni zbor. To so prve volitve po vrnitvi kralja Karla, ki naj dokažejo, kaj večina naroda misli o sedanjem položaju. Volivni vladi načeljuje profesor Jorga, ki se odločno izjavlja za svobodne volitve. Vendar prihajajo od raznih strani Velike Rumunije poročila, da volivne pravice niso povsem svobodne in da se hoče od gotove strani fabricirati »ljudska volja«. Pišejo tudi o mrtvih in ranjenih pri volivni agitaciji. Voditelj doslej najmočnejše kmetijske stranke, Maniu, nastopa s svojimi prijatelji samostojno. Maniuva mnogi ne mara-

Vatikanski podtajnik mons. Pizzardo, ki je fašistom posebno v peti.

Nj. Vel. kralj in kraljica, ki sta prišla v nedeljo v Zagreb, udeležiti se 200 letnice Kamenitih vrat. Sprejem je bil nad vse veličasten.

G. Andrej Kregar, tovarnar pohištva v St. Vidu nad Ljubljano, praznuje letos 30 letnico, odkar izvršuje samostojno mizarstvo obrt. Njegovi izdelki vzbujajo vsako leto na velesejmu splošno pozornost.

Slovenski izseljeniški duhovniki in nekateri tuji duhovniki, ki se z vso vnemo pečajo z dušnim pastirstvom med našimi rojaki v tujini, so nedavno zborovali v Heerlenu na Holandskem.

Dr. Lojze Hočevar, sodnik v Novem mestu, je v Krki utonil.

Marijina družba slovenskih deklet v Zagrebu šteje 150 članic. Kongregacija zbira tudi druga slovenska dekleta in obeta postati v kratkem pomoč in rešitev tisočim našim deklet, ki si služijo kruha v Zagrebu.

KAJ JE NOVEGA

jo, a še več jih je, ki vidijo v njem edinega rešitelja gospodarsko oslabiljene Romunije. Čakajmo, da vidimo, kdo bo zmagal: ali osebne kaprice maloštevilne družbe, ali pravi glas združenega romunskega naroda.

Španija

s Republika se ne stoji na trdnih nogah. Revolucionarno kolo se suče naprej, žalibog ne v praveu bratstva, enakosti in svobode, ampak pod geslom strašnega preganjanja katoliške cerkve in duhovništva, zlasti redovništva. Ne trdimo, da bi republičanska vlada vse to hotela, kar se godi, saj je njen predsednik menda praktičen katoličan. Najhujše je, ker so sedanjo zmešnjavo izkoristili komunistični agentje, ki hujskajo narod. Zato je zgorelo in bilo razdejanih nad 150 cerkva, samostanov, katoliških bolnišnic in sirotišnic. Na mnogih krajih se je ljudstvo boljševiskim razgrajajem samo postavilo v bran in preprečilo razdejanje in požig. Molimo za katoliško Španijo, da bi ji Bog prikrajšal dneve grozote.

Poljska

s Novo vlado imajo v poljski republiki. Izvršila se je samo sprememba oseb, postopanje pa ostane isto kot doslej, saj je v vladi še vedno maršal Piłsudski. Zunanji povod za preosnovo vlade je bil slab gospodarski in finančni položaj države. Praviijo, da je polkovnik Prystor, ki načeljuje novi vladi, človek boljših gospodarskih talentov. Bomo kmalu videli.

Nemčija

s Polet v silne zračne višave. Nemea profesor Picard in inženir Kipfer sta napravila te dni drzen poizkus: s prosto plavajočim balonom, ki je imel 16.000 kubičnih metrov vsebine za lahki plin, sta se v popolnoma zaprtem privesku (gondoli) dvignila 16 kilometrov v zrak. V gondoli sta imela razne aparate, s katerimi sta merila višino, oziroma opazovala prilike v imenovani silni višini. Zjutraj okrog štirih sta se dvignila v zrak in sta isti dan okrog desetih zvečer zopet pristala, seveda ne v Augsburgu, ampak daleč južno na meji med Avstrijo in Italijo na nekem ledeniku v Alpah, kamor ju je bil zanesel veter. Zdaj pa ves svet pričakuje, kaj bosta povedala o svojem poletu in odkritjih drzna raziskovalca doslej še nedoseženih zračnih višav.

Drobne novice

Trije komunisti so bili mrtvi, pet pa ranjenih pri spopadu s policijo v Pragi.

Transilvanija Transilvanecem, je volivno bojno geslo romunske narodne kmetijske stranke.

Za 25 odstotkov hoče znižati plače vsem državnim uslužbencem vlada na Japonskem.

Štiri bataljone vojaštva je poslala angleška vlada proti indskim upornikom.

85 let je dopolnil maja znani ogrski politik grof Apponyi.

Sv. stolica je odklonila novoimenovanega španskega poslanika v vatikanskem mestu g. Zanleta.

Nemški turisti so nastopili pot na 8585 metrov visoki vrh Kangšenceng v azijski Himalaji.

d Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija sta v nedeljo 31. maja zopet prišla v Zagreb, kjer sta bila navdušeno sprejeta. Udeležila sta se tudi proslave 200 letnice Matere božje Karmenitih vrat.

d Slovesno ustoličenje novega stolnega kanonika v Mariboru g. dr. Jožefa Mirta je izvršil 1. junija prevzvišeni vladika g. dr. Andrej Karlin.

d 859 birmanecv je prejelo zakrament sv. birme na binkoštno nedeljo v mariborski stolnici.

d Pred sodišče ga je tiral, urednika »Domoljuba« namreč, gospod advokat in predsednik Kmetijske prosvete doktor Janže Novak, zaradi članka v 16. številki »Domoljuba« z naslovom: G. advokat, nimate prav! Bistvo tožbe se suče okrog tistih gnezd, v katerih spe slovenskih mater otroci in katere morajo spomladi kidati. Bomo videli, če se bo g. advokatu dokaz resnice za njegovo trditev posrečilo. O poteku tožbe bomo svojim čitateljem prav natančno poročali, ker smo mnenja, da se ta stvar tiče vsakega slovenskega očeta in matere.

d »Prvih rojev« je bilo letos silno veliko. Od vseh strani so nam čebelarji poročali o teh veselih dogodkih. Gotovo bodo radi oprostili, da zaradi velikega števila vseh ne navedemo. Bog jim daj srečo in sv. Ambrož, da bi jim pridne čebelice nanosile letos obilo medu, da bodo mogli v današnjih težkih časih sebi in svojim prijateljem vsaj nekoliko osladiti grenko pot po tej grbasti zemlji!

d Mestna občina ljubljanska je razpisala natečaj za izdelavo glavnega načrta novega postajnega poslopja v Ljubljani. Nagrade so tri in znašajo: 50.000, 30.000 in 20.000 Din.

d Redni promet z novimi tramvajskimi vozovi na progi od glavne pošte v Ljubljani do mitnice v Šiški je bil odprt v nedeljo 31. maja. Vožnja od glavne pošte do Šiške in obratno stane do 21 1 Din, po 21 pa 2 Din. Promet se vrši do 22 vsakih 6 minut, po 22 pa vsake pol ure.

d Ljudsko štetje je stalo mariborsko občino 80.000 Din.

Precejšnja napetost vlada med Rusijo in Finsko.

Novo belgijsko vlado bo sestavil voditelj katoliške desnice Renkin.

Ostavko je umaknil francoski zunanji minister Briand.

Mleka spiijejo primeroma največ v švicarskem mestu Basel: 0.65 litra na dan in osebo.

Manifestacija za mir na svetu prirede v Londonu 11. junija vse tri angleške stranke.

Še vedno je nad štiri milijone brezposelnih v Nemčiji.

Tisoč samoumorov in 2500 poskušanih samoumorov je bilo lani na Dunaju.

40 prodajalen za čevlje ima Bata v Pragi.

Konstantinov križ so našli v neapolskih katakombah.

Novo pravoslavno cerkev so otvorili v češko-moravskem Brnu.

d Kmalu bodo pričeli graditi vodovod na Koroški Beli. Cevi so že dospeli.

d Drobiž po 25 par. Ker imajo država na blagajna v Belgradu in finančna ravnanjstva večje količine kovanega denarja po 25 par, je treba spraviti ta drobiž kot menjalno edinico v promet. Poštam je naročeno, da morajo pri izplačevanju poštinih in čekovnih nakaznic dajati določeno količino kovanega drobiža po 25 par, to je do 20 Din, morajo ga pa do tega zneska tudi sprejemati od strank.

d Šest praznih učiteljskih mest je razpisanih v Beli krajini in sicer: v Crnomlju, Drašičih, Podzemlju, Radovici, na Lazih pri Starem trgu in na Strekljencu. Opozorjamo slovenske učitelje, naj se pravočasno pobrigajo in vložo na merodajnem mestu prošnje.

d Slovenske služkinje v Zagrebu se živahno gibljejo. Zlasti deluje kongregacija slovenskih deklet, ki je priredila te dni zopet lepo predstavo. Navzoči g. svetnik Janez Kalan je vzpodbujal navzoče k oživotvorjenju v Zagrebu tako potrebnega slovenskega dekleškega doma.

d Naši izseljeniški duhovniki so kot običajno vsako leto tudi letos zborovali in sicer od 4. do 6. maja v Heerlenu v Holandiji. Sprejete so bile sledeče resolucije: 1. Z največjim zadovoljstvom pozdravljamo osnove izseljeniškega sveta v Ljubljani. 2. Ponovno nujno prosimo, da se merodajne oblasti zavzamejo, v kolikor se še ni izvršilo, za čimprejšno sklenitev potrebnih gospodarskih, socialnih in invalidnih pogodb z državami, kjer bivajo naši izseljenci, ki so v brezpravni in žive mnogokrat v največji revščini. 3. Da bo moglo izseljeniško dušno pastirstvo objeti vsaj največje naselbine Jugoslovanov in da se ti versko in narodno docela ne pogube ali da se enkrat ne vrnejo s prevratnimi idejami v domovino, se nujno potrebni vsaj še štirje izseljeniški duhovniki in sicer: eden za Belgijo, eden za Nemčijo in še dva za Francijo. 4. Dejstvo, da veliko število otrok slovenskih staršev, ki se večinoma vrnejo v domovino, ne zna svojega materinega jezika, govori o nujni potrebi pouka

732 društev z 238.000 člani ima češki Rdeči križ.

600.000 cigaret so ukradli uzmovični veliki tvrčki v Berlinu.

Najmanj po sedem otrok ima v Italiji 1.532.206 rodbin.

Nad 3000 tajnih pivnic je v američkem Washingtonu.

27.000 čeških kron izgube je imel preteklo leto krematorij (hiša za sežiganje mrtličev) v Brnu.

O carinski zvezi med Nemčijo in Avstrijo bo končno razsojalo mednarodno sodišče v Haagu.

400.000 kg tobaka je zgorelo v skladiščih bolgarskega Filipopela.

Za 96 milijonov čeških kron raznega blaga so Rusi zopet naročili v bratski češki republiki.

Poseben davek bodo plačevali v Nemčiji vsi, ki bodo potovali na oddih v tuje države.

v narodnem jeziku. Zato prosimo prosvetno oblast, da preskrbi naši šolski delci učiteljev. V Holandiji in Belgiji so okoliščine v toliko ugodne, da bi se s poukom narodnega jezika lahko takoj pričelo, v drugih državah bo treba vprašanje pouka prej pogodbeno urediti.

d Zalostna usoda šestih naših rojakov v Franciji. Začetkom maja so odpotovali iz Slovenske krajine v Francijo na delo med drugimi: Fnis Ivan, Drvarič Janez, Seruga Ludovik, Bencak Štefan, Frumen Matija in Rogac Janez. Službo so nastopili pri Ferme Javigny. Takoj prvega dne so med potjo na delo naleteli na granato, ki je ostala tam še iz za svetovne vojne. Granato so hoteli delavci odstraniti, a komaj so se je dotaknili, je granata eksplodirala. Učinek je bil grozen. Trije delavci: Fnis, Drvarič in Frumen, so ostali v mlakuži krvi na mestu mrtvi, ostale tri pa so kosi granate močno razmesarili. Ranjen je bil tudi delodajalec sin, ki je slučajno jezdil tam mimo. Izmed ubitih sta bila Fnis in Drvarič poročena. Vsak zapušča v veliki bedi ženo in otroka. Tretji pa je bil opora staršem.

d Opozorilo. Zvedel sem, da se zadnje čase večkrat oglašajo v okolici Brezovice pošujoci fotografi, ki se sklicujejo na moje ime. Vsem naznanjam, da jaz ne hodim ne sam okrog, niti ne pošiljam koga drugega, ampak pridem le v naziv. - Jakob Pavlovčič, fotograf, Brezovica.

d Turistični kraji v dravski banovini, ki imajo po odredbi finančnega ministra pravico do znižanih hotelskih taks, so: Begunje, Bohinjska Bistrica, Bistrica ob Dravi, Bohinjska Srednja vas, Braslovče, Brezje, Breznica, Brežice, Celje, Cerknica, Črna, Dovje-Mojstrana, Dravograd, Fram, Gornja Radgona, Gornjigrad, Gozd, Hoče, Jesenice, Jezersko, Kranjska gora, Kamnik, Kamniška Bistrica, Kočevje, Kokra, Kos'anjevica, Kranj, Krško, Lesce, Litija, Lož, Ljubno, Ljutomer, Logatec, Logarjeva dolina, Maribor, Medija-Izlake, Mekinje, Mežica, Mozirje, Novo mesto, Ormož, Planina, Podkoren, Polzela, Polje, Pokluka, Preddvor, Prevalje, Ptuj, Ptujška gora, Radovljica, Rateče, Ribnica na Pohorju, Rogatec, Ruše, Selo, Sevnica, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica, Smarje pri Jelšah, Smartno na Pohorju, Sv. Lenart v Slovenskih gorah, Škofja Loka, Soštanj, Senturška gora, Sv. Vid, Topolovci, Trebnje, Trzič, Velika Planina, Velenje, Višnja gora, Vitanje, Vuhred, Vuzem, Zirovnica.

d Čudno jagnje. Kmetovalec Ljubo Trajkovič iz Kavadara je kazal te dni v neki belgrajski restavraciji čudno jagnje, ki ima štiri sprednje noge, dve zadnji, dve je src in dve glavi, ki vsaka samostojno deluje, tako da vsaka glava zase žre in tudi mekeče. Trajkovič hodi s čudno živalco od kraja do kraja in dobro zasluži.

d Tuje bojne ladje na obisku. Dne 10. junija pride v Split oddelek francoskega bojnega brodovja, obstoječ iz treh križark, v juliju pa obišče naše morje del angleškega bojnega brodovja.

d Deset poljskih časnikarjev pride začetkom junija v Jugoslavijo. V Belgradu se bo vršila skupščina poljsko-jugoslovanske časnikarske zveze. Časnikarji bodo obiskali tudi Ljubljano in Bled.

d Zagreb. Po Trgovskem listu od dne 26. maja posnemamo, da šteje sedaj Za-

Za pomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in proti slabi prebavi
rabite naš nacionalni produkt

Planinka - čaj Bahovec

Pristen samo v zaprtih in plombiranih paketih z napisom proizvajalca:

APOTEKA MR. BAHOVEC, LJUBLJANA

greb 185.000 prebivalcev. Prirastek od zadnjega ljudskega štetja leta 1921, ko je bilo v Zagrebu 108.000 duš, je torej izredno velik.

d Na smrt obsojena Tilman in Kirchmeier sta z ukazom Nj. Vel. kralja pomiloščena; smrtna kazen jima je spremenjena v dosmrtno ječo.

d Uradno prorokovanje o letošnji jugoslovanski žetvi. Ječmen je odvetel in kaže odlično, pšenici je zagotovljeno dovolj moče in se zanjo ni bati. Turščica povsod dobro obeta. Tudi sadje je povsod v prav dobrem stanju. Žuželk je letos prav malo. Tako kaže povsod prav dobro za letošnje žetev. Zdravstveno stanje živine je odlično.

d Po 6 Din kg prodajajo češnje v Čačku.

d 1425 hl vina smo izvozili v aprilu v inozemstvo; največ v Avstrijo, namreč 1380 hektolitrov.

d Deset uglednih trgovcev z vinom je sodišče v Vršcu v Vojvodini kaznovalo po novem zakonu, ker so prodajali pokvarjeno in fabricirano vino. Če bi nekim vinskim trgovcem povsod ostro stopali na prste, bi vsi naši vinogradniki svoje pošteno vino že davno in dobro prodali.

d Pobiranje zvišane občinske trošarine. Občina sme pobirati zvišano občinsko trošarino šele od dne, ko je izšel Službeni list banske uprave, da sme občina pobirati zvišano trošarino. Merodajen je torej za pričetek pobiranja povišane trošarine dan, katerega je bilo v Službenem listu objavljeno, da je bil občinski proračun v pogledu pobiranja trošarin odobren. Za čas, dokler ne dobi občina pravice pobirati povišane trošarine, je smela pobirati tudi v letu 1931 trošarino v izmeri; v kateri jo je pobirala za leto 1930. Na nadaljnje vprašanje, kako je pobirati trošarino na zaloge, smo mnenja, da je občina od zalog na dan, ko se prične pobirati povišana trošarina, upravičena pobirati povišano trošarino.

d Pravilnik o davčnih in taksnih olajšavah za hotelsko industrijo je izdalo finančno ministrstvo.

d Državni obrtni šoll se otvorita v Skoplju in na Cetinju v začetku prihodnjega šolskega leta.

d Kobilice uničujejo posetve po nekaterih krajih Črne gore.

d Rudarski kapitalisti so zborovali te dni v Belgradu. Ustanovili so zvezo, katere cilj je čuvanje koristi velikih rudarskih podjetnikov. — Nam se zdi, da so koristni kapitalistov že precej dobro zavarovane in da bi bilo tudi v interesu velikih rudarskih in drugih podjetnikov, če bi že vendar enkrat prišlo do vzajemne prijateljske razdelitve čistega dobička med delom in kapitalom.

d Sedem glav živine je zgorelo pri požaru Popovičevega hleva in gospodarskega poslopja v Ninomeru pri Metliki.

d Okrog požarov. Hišna streha je pogorela Pogačarju Jakobu v Kandiji pri Novem mestu. — Pet velikih zidanic je uničil ogenj v Bukoviški gori pri Dolžu. Zgorelo je vse vinogradniško orodje in uničeno je okrog 40 hl vina.

d V Zireh je 27. maja za vedno zatisnila svoje trudne oči po dolgem in težkem trpljenju Marija Soletti. Žrtvovala je vse svoje moči domači hiši, nato pa opešala. Bila je vzorno krščansko dekle in zvesta bralka »Domoljuba«. Na zadnji poti so jo spremljali v častnem številu žirovski gasilci in gasilke z zastavo na čelu. Naj v miru počiva.

d Umrl je v Strugah na Dolenjskem g. Jernej Pogorelec, trgovec, tovarnar in posestnik, brat bivšega župana Antona Pogorelca. Možu poštnjaku — časten spomin!

d V Savi pri Čatežu je utonila cela rodbina iz Zagreba, namreč neki inženjer s soprogo in dvema otrokoma, ko so se vozili v čolnu.

d Čez trebuh je šel z deskami naložen voz 6 letnemu Cirilu Pivku, sinu pismo-noše iz Stare Loke. Deček bo težko okreval. Starši in šole, poučujte otroke, da pazijo na cestah in naj ne letajo preko ceste tik pred vozovi!

d Padel je na železniški tir. Sprevednik državne železnice Anton Stopar, stanujoč na Sv. Petra cesti 14 v Ljubljani in doma iz Smartnega pri Litiji, je imel v nedeljo službo. Opazil je, da se bliža nasproti vlak in je hotel dati neko znamenje. Prijel se je za ročaj pri vagonu, ki se je pa nenkrat izpulil in Stopar je padel na želez-

**Kmetska zveza zastopa koristi
kmetskega stanu!
Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!**

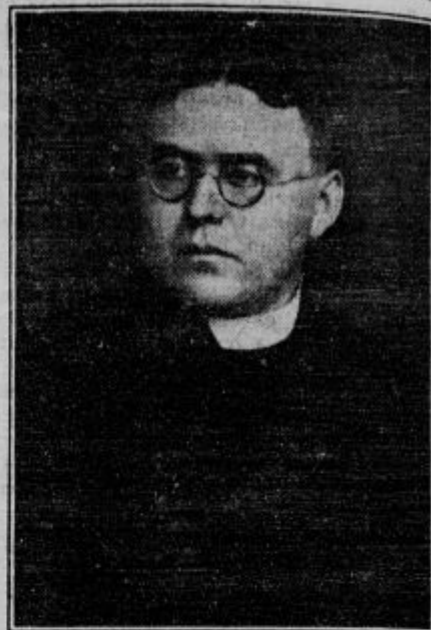
Na nedeljo v nedeljo je ljubljanski knezoški blagoslovil novo veliko kapelo v hirancah na Vidovdanski cesti v Ljubljani.

Boj za vlak. Ob volitvah v Egiptu je prišlo do ponovnih težkih spopadov med pristaši in nasprotniki vlade. Nasprotniki vlade, pristaši stranke Wafd, so se hoteli na kolodvoru v Kairu s silo polastiti vlaka, da bi se z njim peljali na agitacijsko potovanje po deželi. Naša slika nam kaže prizor na glavnem kolodvoru v Kairu, ko so se borili za vlak.

600 km na uro. Angleski letalec Orlebar (levo zgoraj) je s tem letalom te dni dosegel 600 km na uro. S tem je potolkel svoj lanski rekord (575,7 km).

Dr. Josip Mirt je bil v nedeljo instaliran za marborskega stolnega kanonika.

Odstopivši poljski ministrski predsednik Slawek (na levi), novi predsednik polkovnik Prystow (na desni).

Boj za vžigalico: Dr. Ringer, ki je izumil strajno vžigalico. Švedski bogataš Kreuger, ki po vseni svetu izdeluje vžigalice, je Ringerju ponudil 20 milijonov za njegov patent, ki bi ga potem uničil, da bi mu ne delal konkurence. Dr. Ringer pa je bogataševo ponudbo odklonil.

Angela: »Ko bom omožena z Albinom, bom imela tri služkinje.«
Minka: »Že mogoče, toda ne vse tri hkratu.«

PO DOMOVINI

Pismo iz Canade.
(Quebec, Canada.)

Ze dolgo se ni noben oglasil iz naše nasebine. Naj jaz malo opišem naše razmere in naše življenje v »Domoljubu«, ker ga rad berem in težko pričakujem vsak četrtek, ko ga redno dobim. Tukaj se nahaja večji rudnik alikija, v katerem je zaposlenih čez tisoč delavcev, od katerih je polovica Slovencev in Hrvatov. Angležev je čisto malo, ker oni nečejo delati težkih del. Mi, ki smo prišli sem, da bi si hitro nekaj prislužili in se povrnila k svojim družinam, si pa ne moremo izbirati dela in smo zadovoljni, da delamo, akoravno je težko delo in mal zaslužek. Delavske razmere so letos tudi tukaj slabe. Kdor je brez dela, ga kar ne more dobiti. Posebno hudo je za naše fante, ki so prišli lanskega leta sem za zaslužkom, pa niso eni prijeli za delo celo leto. Dosti je fantov, ki bi šli radi delat za vsak denar, pa si ne more nobeden nič pomagati. Upamo, da bo sedaj na leto boljše za delo. — Zima je bila letos dolga, ni pa bilo hudega mraza kot druge leta. Sneg je ležal nepretrgoma od oktobra do konca aprila. Tukaj je pomlad vsa drugačna kot v starem kraju. Doma je vse zeleno in ptice prepevajo po zelenih gozdovih, tukaj pa tega ni. Ne vidimo drugih ptic kot sem pa tja kakšnega vrabca. — V našem mestu imamo tudi dve slovenski podporni organizaciji, kateri sta nam v pomoč v boleznih in nesrečah. — Drugače gre nam še precej dobro. Včasih se zberemo, pa zapojemo par slovenskih pesmi in si tako s tem krajšamo čas. Pošiljam pozdrave vsem bralcem in bralkam »Domoljuba«, posebno pa našim Dobrepoljcem. — Alojzij Zevnik, P. O. Noranda Box 373, Que. Canada.

Iz Argentine.
(Buenos Aires.)

Tudi mi prosimo za kotiček v Vašem listu, ker se še vedno spominjamo na svojo domovino, posebno sedaj, ko jo objema zelena cvetoča pomlad, ko vse živi in se raduje v njej. Tukaj v Argentini pri nas prihaja nasproti starka zima, zavita v belem plašču in skoraj nas objame z ledeno roko. Mnogo pozdravov pošiljam vsem prijateljem in čitateljcem »Domoljuba« rojaki iz vrhnjske okolice. Pavel Kagale, Jože Caserman, Stara Vrhniča, brat in dve sestri Mesec, Ivanka Krašna in Jože Gabrovšek z Vrhniče, Anton Trček, Velika Ligojna, Franc Lešnjak iz Vrzdence pri Horjulju, Franc Umek, Blatna Brezovica, in Steljan Nagode, Verd.

Kako je v Braziliji.
(Sao Joaquim.)

Dovolite, da Vam napišem par vestic iz Brazilije, kjer smo ravnokar preživeli hudo revolucijo.

nez Klemenc, vsi iz Vrhpolja pri Kamniku. Dobili so od 2 do 5 mesecev strogega zapora.

d Opozarjamo na današnji oglas Jos. Ivančiča!

d Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, tresenju udov, zaspanosti, povzroči čaša naravnih »Franz-Josef« grenčice točno poživljenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti griži in obolenju želodca, ki nastopa v družbi mrzlice. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. pučka 22, Beograd, Poincareova 2

Naši domači pridelki so zelo poceni, kar pa dobimo iz Evrope, je silno drago. Dela je malo in plače so zelo nizke. Po mestih je strašna revščina. Bolje je na deželi, kjer ljudje obdelujejo bogatašem zemljo in dobe zastojno stanovanje, kurjavo, prašiče, kure, morda tudi kravo ali kozo. Po poljih oskrbujejo riž, kavo, koruzo, zelenjavo itd. in lahko tudi v denarju nekaj zaslužijo. — Versko življenje je pri nas prav slabo, Cerkev so prazne. Veliko je zagriženih nasprotnikov Cerkev in Boga, ki se trudijo, da bi vero iztrebili iz države. Ljudje umirajo brez zakramentov. Posebno po revoluciji so se verske razmere poslabšale. Prav lepo Vas pozdravlja Simon Jernejc.

Smrtna nesreca v tujini.
(Sudbury — Ontario.)

1. maja je nas Slovence pretrpela žalostna vest. V tujakšnjem rudniku se je smrtno ponesrečil naš rojak Jože Kraljič. Ko je bil zaposlen pri čiščenju rova, se je pod njim odtrgal tram, na katerem je stal, ter padel 260 čevljev globoko. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je ležal s polomljenimi udi v nezavesti še 12 ur. Pokopan je bil 3. maja na tujakšnjem katoliškem pokopališču. Ob 2. uri popoldne 3. maja se je zbrala množica Slovencev in Hrvatov, da skaže zadnjo čast bratu in tovarišu. Po končanem cerkvenem opravilu je sprejeto kreniti na pokopališče. Pri odprtem grobu mi je govoril brat Stare. Nato so zapeli pevci družba »Vigred« dve žalostinki. Da je bil rajnik Jože poslan, se je videlo pri pogrebu. 58 avtomobilov s svojimi znančev in prijateljev ga je spremljalo na pokopališče.

Pismo iz Canade.
(British Columbia.)

Prišel je po dolgem času mojega odhoda iz stare domovine čas, da pišem par vestic, kako se nam godi v Kanadi. Tukaj so jako slabe razmere, tako da sploh ni mogoče dela dobiti. Vse kaže, da bo še slabše. Radi tega Vas opozarjam, dragi rojaki, ki živite v stari domovini, nikar ne mislite na tuje kraje; ljubo doma, kdor ga ima! Dela so težka in plače so znižane. Srečen je tisti, ki še delo ima! Tukaj v Prince George je veliko Slovencev in Hrvatov, ki so brez dela že eno leto. Kako dolgo bodo še počitnice, za enkrat ni znano. Upajmo, da bo prišlo spet na boljše. Končno pozdravljam vse čitatelje in čitateljice našega tepega lista »Domoljuba«, posebno v naši breški okolici ob Kolpi.

Novice.

(Begunje Gorenjska.)

Ljubljanski bogoslovci so si po 4 letih zopet izbrali pot iz Trčiča skozi Begunje v Zirovnico za najniški izsel. Mladi gospodje so lepo peli v cerkvi litanije in nam napravili s tem veselje. Naj še pridejo. — 21. maja je umrla v Begunjah po dolgem bolehanju Marija Lustik. Bila je vdova, otroci so bili vsi po svetu, odkoder so jo podpirali. Rojena je bila 1. 1846, po starših se je pisala Tavčar. L. 1863 je bila močno bolna, zaupala pa je na priprošnje Marije pomagaj na Brezjah. Peljala se je tja, vrnila se je ozdravljena. To je bil prvi slučaj nenavadnega ozdravljenja na Brezjah.

Gospodarski jubilej.

(Kamnik.)

Letos obhaja 25 letni jubilej Hranilnica in posojilnica v Kamniku na Šutni, ki je pod vodstvom neumornih, požrtvovalnih in poštenih voditeljev veliko pripomogla k napredku našega ljudstva predvsem v kamniškem okraju. — Ustanovljena je bila dne 1. maja 1906 in mesec nato je začela redno poslovati. Uradne prostore je imela najprej v kaplaniji, nato v cerkveni hiši, a lanske leto se je preselila v svojo lastno hišo (v hišo »Krištof«, ki jo je kupila že pred vojno za 55.000 kron. — Ljudstvo se z veseljem in zaupanjem odlepa svoje posojilnice, saj ve, da vodi voditelj zadrage splošna korist, ne pa lastna dobičkaželjnost. Zato se je zadruga iz prvotne male rafizegovke razvila tekom let v krepak zavod. — Kakor posnamemo iz zadnje bilance je imela posojilnica v lanskem letu že preko 25 milijonov dinarjev prometa, članov 1254 in zaupanih ji hranilnih vlog čez 11.000.000 dinarjev. Dobiček v letu 1930. je znašal 25.858,21 Din. Nadalje ima lepo lastno premoženje in jako močno jamstvo članov, ki presegajo večkratni znesek vseh hranilnih vlog. — 25 let delovanja zadrage za kamniški oko-

niški tir. Kolesa vlaka so šla čezenj in mu skoraj gladko odrezala ter zmečkala desno nogo pod kolenom. Iz Zaloga so takoj telefonirali na ljubljansko reševalno postajo, nakar je reševalni avto prepeljal ponesrečenega Stoparja v bolnišnico.

d Nad dve uri v hlo dovem objemu. Oni dan je šel posestnikov sin Ivan Čizman s Crnuč s parom konj v pol ure oddaljeni gozd po drva. Naložiti je hotel težak hlo d. Ker je bil sam, si je hotel pomagati s tem, da je na soro naslonil dva kola, po katerih bi hlo d zvalil na voz. Ze je bil hlo d skoraj na vozu, tedaj pa sta konja nekoliko potegnila, kola zdrsneta s soro in hlo d je padel na fanta tako, da ga je pritisnil brez trehuh. Tako je bil vjet kakor v pasti. Hlo da ni mogel dvigniti, izpod njega zlesti tudi ne; in poleg tega je ležal tako nesrečno, da bi mu kolo šlo preko glave, če bi konja potegnila. Poskušal je na vse načine rešiti se izpod hlo da, a ves trud je bil zaman. Ovil si je vajeti okrog roke, da bi preprečil, da ga še konja ne povozita, potem pa se je onesvestil. Ker ga dolgo ni bilo domov, je mati naprosila tri fante, da so šli v gozd pogledat, kaj se je zgodilo. Ležal je pod hlo dom nezavesten, že skoraj mrtev. Saj ga je hlo d tiščal nad dve uri. Vajeti je imel ovite okrog roke in jih je držal tako napete, da sta konja kar zijala. Ko so mu odvzeli fantje strašno breme, se je kmalu zavedel. K sreči ni imel nobenega uda zlomljenega. Kako bo z notranjimi poškodbami, se pa točno še ne ve.

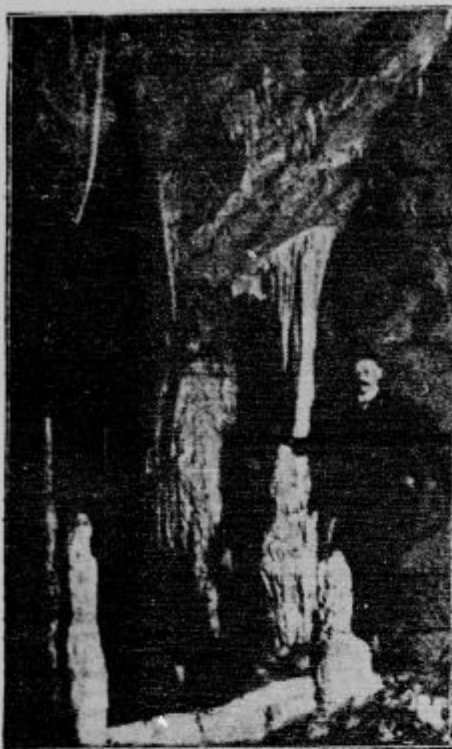
d Ker se gulaš jedli. Iz Novega Sada poročajo o strašnem slučaju zastrupljenja. Štiričlanska družina posestnika Mihaela Nanašija je v četrtek zvečer jedla gulaš. Prvotno niso na okusu jedi opazili nič posebnega. Čez eno uro pa so vse skupaj popadle strašne bolečine. Sprva so mislili, da gre za kakšna nesoglasja v želodcu, toda bolečine so naraščale. Najprej je padel v nezavest oče, nato žena, dočim sta sinova pri zavesti trpela strašne bolečine. Pozno v noč je bila alarmirana policija, ki je takoj nvedla preiskavo, kje je družina kupila pokvarjeno meso. Zastrupljenje vseh štirih družinskih članov je zelo težko, stanje obeh sinov je skoraj obupno.

d Revolver mu je padel iz žepa. V vasi Ročci v bližini Čačka se je te dni pripetila nenavadna smrtna nesreča. Progovni čuvaj Trifun Milojevič se je s svojo ženo vračal z neke pojedine v Ročcih. Ko sta šla skozi gozd, sta naletela na jarek, ki ga je bilo treba preskočiti. Milojevič se je zaletel prvi in skočil. Pri tem pa mu je padel iz žepa en nabit revolver, ki se je v trenutku, ko je padel na tla, sprožil. Kroglja je nesrečneža zadela v trebuh. Prepeljali so ga v bolnišnico v Čačak, kjer pa je kmalu podlezel težki rani.

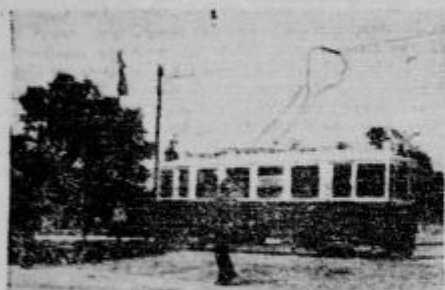
d Zopet žrtve alkohola. V Vini vrhu pri Sv. Križu pri Brežicah so navalili neki vinjeni fantje na sina posestnika Unetiča Franca in mu zadali težke poškodbe, na katerih je v bolnišnici v Brežicah preminul.

d Neznanj izmovočiči so vlomili v ljubljansko Obrtno banko in odnesli približno 90.000 Din, skupna škoda pa znaša skoraj 96.000 Din.

d Po zakonu o zaščiti države so bili obsojeni pred velikim ljubljanskim kazenskim sodiščem France Kregar, France Kajdiš, Anton Dolar, Herman Florijan in Ja-

»Zupanova jamca v Ponovi vasi pri Grosupljem. Odkril jo je župan g. Perme, ki jo tudi upravlja. Napeljal je notri električno razsvetljavo in omogočil, da lahko opazujejo podzemeljska čuda tudi tujei.

Tramvaj je začel v nedeljo voziti proti Šiški. Takoj prvi dan je prepeljal nad deset tisoč potnikov.

»Osumljeni ste, da ste ukradli zlato uro, ker pa manjka dokazov, ste oproščeni.« — »Ali uro lahko obdržim?«

Berta: »Praviš, da si dolgo čakal na me? Kako dolgo?«

Janko: »Natančno dvajset cigaret.«

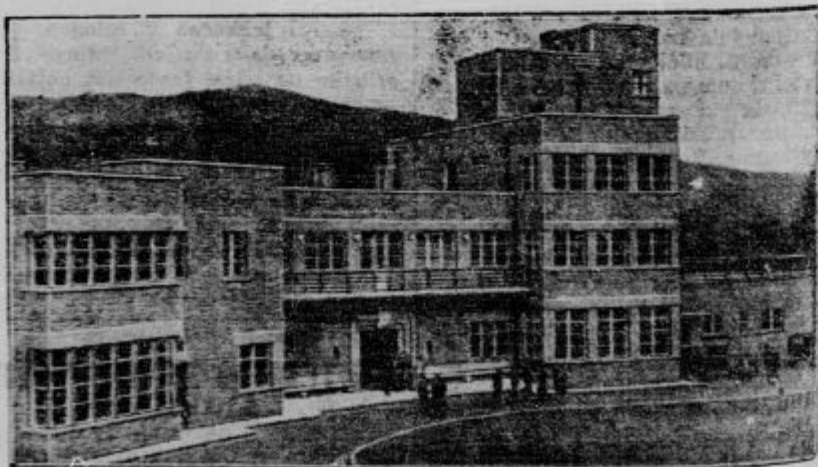
3

Na letališču v Schweinfurtu so zasilno pristala tri francoska vojaška letala. Letalce, ki so se izgovarjali, da so zašli na poti, so začasno pridržali, letala pa zaplenili. Schweinfurt je 300 kilometrov oddaljen od meje.

Let v vesmir. Belgiski profesor Piccard (na desni), ki je s svojim spremljevalcem inž. Kipferličem zrakoplovu dosegel višino 16.000 metrov. Slika obeh mož v gondoli zrakoplova.

Novo poletno rezidenco poljskega državnega predsednika so zgradili v gorovju Jablonki v vzhodni Zgornji Šleziji. Zgradba je v notranjosti najmodernejše opremljena.

liš! Kdo more preceniti pomen in korist za ljudsko blaginjo? Veliko je zadruga storila in žrtvovala za spodbudo k varčnosti našega ljudstva. Neprecenljiva je pomoč, ki jo je nudila posojilnica našim kmetovalcem, obrtnikom in drugim stanovom, da so si uredili in utrdili svoje gospodarstvo. Nadalje je tudi vedno podpirala in pospeševala splošen napredek ljudstva. Saj je tekoma let razdelila okrog 200.000 idnarjev podpor za kmetijstvo, za izobrazbo in za humanitarne ustanove. — Lepo se je razvila Hranilnica in posojilnica v Kamniku in veliko je pripomogla k blagostanju našega kraja. Ob njenem premur jubileju ji želimo, da bi tudi v bodoče dosegla veliko uspehov.

Zaključek gospodinjsko-nadaljevalne šole.

(Sela pri Kamniku.)

Praznik — poln majskega solnca in praznik dela — je bil 14. maj za nas Selane. Zaključeno je bilo delo gospodinjске šole in videli smo sadove ertev, skrbni in dela — pa tudi sadove zanimanja, udeležena in veselja! Ob 9 dopoldne je bila skušnja za udeležence šole, opoldne pri slavnostnem kosilu za starše, pa so kar obispale z dobrotami. Zares je bilo prijetno in domače, pa še gramofon nas je zabaval! Posebno pa nas je veselilo, da smo mogli pozdraviti tu na Selah zastopnika kr. banske uprave g. prof. Krošlja in našega skrbnega šolskega nadzornika g. Lukežiča. Oba sta nam prav po domače mnogo lepega povedala in nam dala poguma. Med gosti je bilo tudi učiteljstvo iz Tuhinje in Šmarjeta in še mnogo, mnogo drugih. Popoldne je bila prireditev. Sodelovali so učenke gospodinjsko-nadaljevalne šole in udeležence zimskih dekletskih sestankov za ročna dela. Izredno je smejala zastava ročnih del in kuharskih dobrot. Res, priznali moramo, da je nudila ta šola našim dekletom vse, kar rabijo kot bodoče vzorne gospodinjice in želimo jim, da bi vse to prav kmalu tudi postale. Naše priznanje smo izrazili: ko smo do zadnjega prostora napolnili dvoranjo. Našim dekletom iskreno čestitamo! Voditeljica šole je gdnja Vela Fajflogova. Njej prav glasno povemo iskreno: prejšnje: Ne hodite od nas! Preveč bi Vas pogrešali vsi, prav vse!

Mlad je moral v grob.

(Studejce pri Ljubljani.)

Celo farno je pretresla novica, ko je v sredo 20. maja od kapi zadet umrl 11letni Ludovik Bokal, učenec 5. razreda osnovne šole. Ker je ta dan deževalo, ga je teta poslala z dežnikom materi naproti v večko tovarno. Nazaj grede je 200 korakov pred domačo hišo padel in obležal brez kakega glasu. Poklicali, so hitro reševalni voz ter zdravnika, ki pa je zamogel konstatirati le smrt. Detek je bolehal na srčni napaki in glavobolu. Je sin edine matere, ki močno žaluje za njim. Pokojni je bil priden, dober detek ter bil od ustanovitve član Marijinega vrtea. Še na praznik Vnebovoda je bil v cerkvi pri sprejemu novih članov ter bil ta dan tudi pri sv. obhajilu. Pogreba se je udeležila cela šola z učiteljstvom, součenci pa, so noli venci. Pri pogrebu je bil tudi celokupni Marijin vrtec z lepim vencem. Z neotlažljivo materjo sočuvstvuje cela fara, v zavesti in tolažbo naj ji bo ravno članstvo pri vrteu. Marija je pač preadila svojo cvetko v nebeški vrtec.

Zveri v človeški podobi.

(Iz Savelj.)

V nedeljo 17. t. m. okrog 5 popoldan je bilo do 100 oseb priča prizoru, kakršnega ne pomnijo ljudje v našem kraju. Skupina 4 Belokranjcev ali Bošnjakov, ki so zaposleni v opekarni v Gameljah je popivala v neki gostilni na Ježici. Že tu so z bež grozili g. Erjavcu Francu, da ga zakoljejo. Le njegova hladnokrvnost ga je obvarovala najhujšega. Ko so se napili, odšli so preko savskega mostu proti Straži. V gostilni pod Taborom so se otročili s koli. S koli v eni roki in odprtim nožem v drugi, so šli po Straži, tulili in napadali ljudi. Ti so bežali pred njimi v gozd, kjer so se poskrili. V bližini nad Pustovo gostilno so napadli g. Kralja, ki se je peljal s kolešom, na katerem je imel tudi svojo zaročenko. Nič hudega sluteč je dobil težko poškodbo z nožem. Sreča v nesreči pa je bila, da je nož zadel v kost, ker drugače bi bila rana smrtna. Ko so ljudje v Pustovi gostilni in okolici zaznali za napad, so pritekli pomagat ranjencu. Med drugimi je prišel gledat prizor tudi Ivan Jakob s svojo zaročenko. Nesreča pa je hotela, da je nekdo okrenil kolo, v katero je zadel Jakob in padel. V tem trenutku pa je pritekel eden izmed četvorice ter sunil z nožem z vso silo Jakoba v hrbet. Rana je bila smrtna. Nož je šel

pod desno lopatico v pljuča. Neki osebni avto je pripeljal oba ranjenca v bolnišnico v Ljubljano. Jakob je v ponedeljek 18. t. m. zvečer ob 7 umrl radi notranje izkrvavitve. Rana je bila 15 cm globoka in je bila vsaka zdravniška pomoč zaman. — Rajni Jakob je bil 25 let star, edini sin, blag in mirn mladenič. Bil je edina opora sivolasega in bolnega očeta in matere. Pravkar si je mislil ustanoviti lastno ognjišče, pa mu je zločina roka podrla vse načrte. Njegov pogreb 19. t. m. je pričal, kako priljubljen je bil pokojni Jakob ne le v Savljah, ampak kjerkoli so ga poznali. — Morilec je star 19 let, slaboten. V preiskovalnem zaporu joka pred sodnikom dr. Bizjakom in poklekuje na tla. Ali bi ne bilo najbolj pravično, da bi tako zverino ljudstvo obsodilo na mesto. Takle izmeček človeške družbe pač ni vreden življenja, temveč bi ga morali iztrebiti.

Jubilej.

(Vič.)

Letos obhajamo jubilejno leto sv. Antona Pad. in sicer 700 letnico njegove smrti. V ta namen bo v župni cerkvi sv. Antona ob četrta 11. junija pa do nedelje slovesna tridnevica. Zjutraj bodo svete maše ob pol 6 z blagoslovom, ob 6, pol 7 in pol 8. Zvečer ob pol 8 vsak dan pridiga in litanije z blagoslovom. Spovedovalo se bo vsak dan zjutraj in zvečer. — V nedeljo 14. junija budo sv. opravila s pridigo ob 5, 6 in 9. Ob 9 bo slovesna pontifikalna sv. maša, katero bo opravil r. p. nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič; p. sv. maši bo vernikom podelil papežev blagoslov. — Popoldne ob 5 pridiga (govori g. kanonik dr. M. Opeka), slovesne litanije in Te Deum. — Ker nam ni dana prilika, da bi poromali na grob velikega svetnika v Padovo, ga za njegov jubilej tem bolj počastimo v njegovem domačem svetišču.

Božja pot.

(Od sv. Antona v Štangi.)

Ob priliki slovesnega praznovanja sedemstoletnice smrti sv. Antona Padovanskega se bo tudi v Štangi, najstarejši božji poti, obhajala za domačine in stranske romarje slovesna tridnevica, ki se bo pričela že v četrtek pred praznikom (11. junija), v petek (praznik presv. Sreča Jezusovega) in na sam praznik sv. Antona (13. junija). — Tako se bo nudila pobožnim romarjem lepa prilika duhovne obnove z dvakratnim govorom in prejemom svetih zakramentov. — Shodno nedeljo, 14. junija, se vrši božjepotna služba božja po navadi. — Tudi mala knjižica: »Božja pot k sv. Antonu v Štangi« za slovesnost sedemstoletnice bo romarjem na razpolago. — Pridite!

Napad.

(Škofljan pri Turjaku.)

Prava resnica o žalostnem dogodku, o katerem je poročal »Slovenski list« je ta: Mene so v soboto napadli trije fantje. Podržaj me je udali, po glavi, jaz sem ga pa nazaj. Trije proti enem! Niso šli zvečer od Šmarje, ker jih pri nas zvečer sploh ni, ampak oni trije so šli pit in plesat. — Ludvik Matjaš.

Gasilno društvo.

(Dol. Kamence pri Novem mestu.)

Naše gasilno društvo je v zimski sezoni zbiralo prostovoljne darove v korist naše motorne brigadne in gasilnega doma. Vsem darovalcem lepa hvala! V predpustnem času so gasilci priredili igre na štirih odrih. Dne 22. februarja se je vršil 1. redni občni zbor. Društvo obstoja 17 mesecev in je sprejelo 3 ustanovne člane na zadnji poti. Za obletnico v juniju pripravljamo blagoslovitev gasilnega doma. Ob 10 bo sv. maša za vse dobrotnike gasilnega društva, blagoslovitev doma. Za kosilo preskrbljeno! Vljudno vabimo k obilni udeležbi. Na pomoč!

Novice.

(St. Jerne na Dolenskem.)

Zegnanje pri Sv. Miklavžu na Gorjancih bo, kakor je bilo že naznanjeno, v nedeljo 14. junija. Cerkevna hiša bo vsa prenovljena, tako da bo mogoče notri tudi prenočevati, svedna proti primerni odškodnini. Narejena so nova okna in postavljen štedilnik. G. Nace Hudoklin bo strbel za lažne železode in žejna griva. Ker je vse poslopje na novo prebarvano, naj nihče več ne poskuša svojega imena ovekovečiti po stenah. Saj je pa tudi skrajno neolika no čakati po stenah. Pregovor pravi: »Kjer se osel valja...« — Na binkoštno nedeljo je orehovsko prosvetno društvo uprizorilo igro »Izgubljeni raj«. S tem bi bila gledališka sezona zaključena. Samo še proslavo 60 letnice pisatelja F. S. Finžgarja bo mo proslavili z igro »Divji lovec«. Kot je predvide-

no, bo uprizorjena ta igra s sodelovanjem nekaterih članov Kat. prosvetnega društva iz St. Jerneja na Vidov dan 28. junija in sicer v gozdu na Dol. Mokrem polju tik ob državni cesti. Že sedaj vlada za to prireditve veliko zanimanje, ker prireditve na prostem pri nas še ni bilo. Na to opozarjamo tudi sosednja društva. — Godbeni odsek Kat. prosvetnega društva v St. Jerneju obhaja v nedeljo 7. junija 20 letnico. Popoldne bo na vrtu g. Cvelbarja koncert. Prijatelji godbe vabljeni! — Umrla je v novomeški bolnišnici in bila pokopana v Šmarju Marija Legar. Komaj dobro leto je bila poročena. Naj v miru počiva!

Novice.

(Prečna.)

Ob 700 letnici sv. Antona Padovanskega bo za novomeški dekanijo slovesna tridnevica v frančiškanski cerkvi v Novem mestu in sicer 12., 13. in 14. junija. Sklep te slovesnosti pa bo v Prečni v nedeljo 14. junija popoldne, kamor se podamo v procesijah. Ob polstirih bo mil. g. prošt K. Čerjaj imel govor, nato bodo pete litanije. Castilec sv. Antona vabimo k tej pobožnosti. — Za spomenik v vojski padlim vojakom je nabral Karel Kocjan med rojaki v Argentini 67 pesov. Uprvič pa 30 pesov. Njemu in vsem darovalcem ključemo: »Bog plačaj stotero.« Se še priporočamo.

Novice.

(Trebello pri Mokronogu.)

Župan je odstopil. V kratkem bodo izbrali novega župana. — Kuluk je pač razburil gotove občane. Zlasti zato, ker je čista hmelniška grajščina po zakonu postala občinska. — Dne 13. t. m. se vrši komisijski ogled za šolo. V župniji bi bile potrebne 3 šole, ker imajo otroci čelo 7 in 8 km daleč do šole. — V juniju se prične s popravili na zvonikovih strehi pri župni cerkvi. — Župnija se je nekoliko zmanjšala, ker sta 2 podružnici prestopili v župnijo Mokronog. Boj za to prefranje teče že 60 let. Slednjic je škofjstvo v aporazumu z bansko upravo težilo to zadevo.

Novice.

(Širje nad Zidanjim mostom.)

Dne 17. maja je imelo članstvo Kmetске zveze zborovanje, na katerem se je izvolil odbor. — Kriza in z njo združena revščina, je pri nas malih posestnikih velika. Kaže, da bo letos pel boben pri naših domovih. Gledamo s strahom v bodočnost. — Lepo cerkveno petje imamo, za kar gre hvala gdn. Anici Flis, ki ga vodi z veliko požrtvovalnostjo brezplačno. — M. P., faran.

Prosveta.

(Sv. František v Sav. dolini.)

Prosvetno društvo prijazno vabi vse prijatelje ljudske prosvete na proslavo 60 letnice našega priljubljenega pisatelja župnika Finžgarja, katero priredi v nedeljo 7. junija ob 3 popoldne v dvorani pri Martinovcu. Na programu je igra »Veriga«, govor in petje. — Pohvalno moramo omeniti, da se zlasti naši sosedje iz Ljubnega, Gorajega grada in še drugi v lepem številu udeležujejo naših predstav. Posebno pri uprizoritvi narodne igre »Testament«, meseca aprila, jih je bilo veliko. To znači, da imajo več smisla za lepe igre, kot pa premoški domačini, ki grejo rajše gledat kakšen potujoč cirkus, ki ne nudi nikakršnega užitka. Vsi ted brezbriznosti ter nerazumevanja za prosvetno delo, tudi naš Društveni dom ne more služiti svojemu namenu. Zato dragi Ksaverijanci, več zanimanja za društvene prireditve, katere vam nudijo pouk in razvedrilo, društvu pa pripomorejo do potrebnih denarnih sredstev, da bo moglo vršiti svojo nalogo!

Posojilnica.

(Gor. Logatec.)

V tukajšnjem kraju, odkar ne gre več tako lesna trgovina kot je bila včasih, se zelo čuti pomanjkanje denarja in zato je tudi veliko povpraševanje po posojilni. Zlasti na tukajšnjo posojilnico, kot čujemo, je velik pritisk za posojila in ona prosilec kolikor mogoče rada pomaga. Vendar bi bilo še veliko več mogoče storiti, če bi vsi prihranke pri njej nalagali, kar se pa ne vrši v polni meri. Tudi bi Posojilnica lahko razdelila še več podpor (lani je dala za cerkev 5000 Din), za šolske otroke veliko hranilnih knjižic, podpore raznim dobrotelinim društvom in organizacijam in tudi posameznikom, ki so bili podpore nujno potrebni, kot je to pokazal zadnji občni zbor. Onim, ki tako radi zabavljajo, češ: denar in hranilnica propade, pa svetujemo, da se poučijo, kaj je zavod z neomejeno zavezo. Zato domačji denar v domači zavodi — Letina kaže še pre-

eej dobro, zlasti sadje je v polnem cvetju. Občina je dala popraviti veličastno podobo Kristusovo na pokopališču, o čimur je gotovo tistim, ki imajo smisel za lepoto, zelo ustrežla.

Odlikovanje.

(Kot za Pohorju.)

Prava, poštna pohorska korenina je g. Florian Globovnik, zupan in posestnik v Kotu, župnije Kebelj na Pohorju. V priznanje vestnega in nesebičnega dela za blagor ljudstva in države je bil že dvakrat odlikovan. Prvič leta 1929. z zlato kolajno za zasluge, drugič pa letos, ko mu je g. okrajni načelnik vprico obče odbora pripel na prvi red svetega Save. Odlikovanec je stalen naročnik »Gospodarja«, »Domoljuba«, Glasnika itd. in splošno priljubljen. Čestitamo!

Ljubeznive romarice.

(Davča.)

Na binškošni torek so primatele v Davčo iz debele tri ure oddaljenih Zeleznikov tri gospice: Mici Strajeva, Marica Špičkova in Kati Gartnerjeva. V prijaznem svažitju Naše Ljube Gospe v Davči so položile romarice kaj kmalu opazile, da so trije lustru take zaprašeni, da se več ni poznalo, če so iz brušenega stekla. Goreče Marijine zastilke se ni so dolgo pomisljale; temeljitega čiščenja so se lotile s toliko vneto in sprotaostjo, da bi jih tudi kak strokovnjak lahko občudoval. Danes se svetlijo lesteni kakor bi bili novi. A čast in hvala za to gre imenovanim trem romaricam.

Smrtna kosa.

(Rovle nad Logatecem.)

Na binškošni nedeljo je po kratki, mučni bolemini zatisnil za vedno oči Janez Novak, cerkovnik podružnice Petkovec, star 37 let. Cerkovniško službo je opravljal 50 let in 30 let je nosil na veliko noč pri procesiji Jezusa. Službo cerkovnika je izvrševal vestno in natančno. Bil je pa tudi napreden sadjar. Na svojem malem posestvu je nasadil veliko sadnega drevja. Bil je zgrejen drugim posestnikom. Drevje je imel v najlepšem redu. Pomagal je tudi drugim posestnikom. Cepil je po gozdu, pašnikih in senožitih lesnike in drobnice. Bil je pa tudi naročnik »Domoljuba« 40 let in je dostikrat rekel, da se ima zahvaliti edinega »Domoljubca« za nauke, ki jih je čital v tem časopisu. Počivaj v miru, blaga duša!

Belokranjski kotiček

Velik požar v Starem trgu ob Kolpi.

V četrtek 21. maja nam je plat zvona naznanil, da zopet gori. Okoli pol devete ure zvečer je začelo na desedah že nepojasnen način goriti v Kovachi vasi v skednju Petra Kasteleca. Popolnoma do tal mu je pogorel skedenj in hiša z vsemi živili in skoro vse premitivno. Istočasno je bilo naenkrat v plamenu že četvero poslopj in sicer hiša in skedenj Ivana Morvina, Štev. 15, skedenj Vincencija Stefanca, ki mu je pred par leti tudi že hiša pogorela, ter skedenj Katarine Bižal-ove, Štev. 19. Ker se vas razlega približno od zapada proti vzhodu in je silno pihal zapadni, se je požar neznanoma hitro razširil. Prav hitro sta bili na mestu predgrajaka in starotrška gasilna brigada z vsem svojim moštvom, nekoliko kasneje sta dospeli še iz oddaljenih krajev nemško-loško in spodnjelogarsko gasilno društvo s svojimi brigadnami. Hud zapadni veter in pa pomanjkanje vode sta silno otežkovala uspešno delovanje požarnih bramb. Treba je bilo nadčloveških moči, da se je požar ustavil. Zato gre zahvala vsem prisotnim gasilnim društvom! Ker je vas, v kateri je bil požar, že tako revna, so zato reveži pogorelci dvakratni siromaki in tembolji vredni podpore, ker so bili zavarovani za malenkostne vsote. Vsa javnost zopet glasno kliče vse odložitve oblasti, naj se nam čimprej zgradi še pred svetovno vojno vnašten vodovod ali pa najmanj večji vasi vodnjaki, da bodo v takih slučajih požarov vase preskrbljene z nujno potrebno vodo. Starotrško gasilno društvo je že v jeseni naredilo tozadevno vlogo na predpostavljeno oblast; do danes se ni še nič storilo. Nočemo samo obljub, od teh nimamo nobenih koristi; dejanja hočemo!

Dekliski sestanek v Podzemlja. Bil je dobro obiskan. Lep dan, kakor binškošnemu ponedeljku ni navada, in pa dobra pot za noge in vzra! Zbralo se je preko 600 deklek od vseh koncev Belokranjske domovine. Pa bi jih moglo utmarna še kaj več priti! So že tudi med dekleki nekatere, ki so za take družbene sestanke premoderne. No, pa je sestanek le zbral lepo število Marijinih hčera, toliko,

da so bile cerkvene stene kar preozke. Prvi del dneva je bil slovesen sprejem, pridiga in sv. maša, pridiga sicer dolga, a nikakor predolga, ker je bila tako polna lepih misli. Popoldnesko zborovanje je bilo na prostem. Vodil ga je g. dekan. Resne besede in duhoviti dvotipi so dali zbranim doumeti, da jih čakajo v boščenosti težke naloge, da bo pa prav iz težav, dela in žrtve zrastle listi mirnani mir, ki človeka naredi srečnega. Posebno pazno je vse poslušalo besede metliškega g. prešta, ki je svoje misli obtekel v prav žaljivo in domnoo besedo. Zbor je spreговорil o muiskateri sodobni potrebi in iskal pota v bodočnost. Da bi le seme, ob tej priliki vsejano, tudi vzrilo in rastle v sad!

Sedem glav živine zgorelo. Dne 26. maja sredni noč je bil kar nenadoma v plamenih v Vinomeru pri Metliki ves Popovičev hlev. Pri čiši je vse spalo, hlapec še sredi plamenu, da so mu celo čevlji zgoreli in si je le težko rešil življenje iz goreče postelje. Ker je hiša na samem, ni bilo od nikoder nobene pomoči in ta večer tudi gospodarja ni bilo doma, ker je odšel po opravkih zaradi vinske kupčije. Ogenj so opazili najprej iz pol ure oddaljenih Drašič. Hitro so bili na mestu gasilec. Pa bilo je že pozno. Pogled v goreči hlev je bil grozen. Sedem glav živine — dve kravi, tri telice in dva junčka — se je v dimu in vročini že zadušilo in se je meso žgalo in ožglenelo v ognju. Le eno tele je zbežalo iz hleva, ker se je iztaknilo, pa še to se je tako ožgalo, da so ga morali drugi dan zaklati. Gasilec so hiteli rečevat izpod kolarnice vozove in orodje. Pribitelti so že gasilci iz Metlike in Rosalnice, toda storiti so mogli vsi le malo, ker je ogenj tako hitro delal in ker ni bilo vode. Pogorel je hlev, pod in kolarnica. Poslopja so bila nekaj zavarovana. Nastala škoda se ceni na 500,00 Din, ki je tem občutnejša, ker je pogorelec že prej bil močeno zadolžen. Kako je ogenj nastal, še ni znano. Mogoče da je vzrok cigareta, katero je mimogrede kdo odvrget — ta dan je bil v Metliki semenj in je tako nekaj več ljudi zanelo proti Vinomeru. Nekateri sodijo, da gre za nameravan požig, čaš, da je podlaknil ogenj nek postopač, ki je prošil vina, pa ga ni dobil, ker je že bil pijan. Dejstvo je to, da je stala prej lepa domačija v ljubki okolici samih vinogradov, zdaj pa na pogorlišču sameva le pusta zidana hiša, kateri ogenj ni mogel do živega.

Prosvetno društvo v Metliki bo imelo 14. junija po večernih svoj občni zbor, na katerem se bo izvolil odbor. Vsi člani naj si vzamejo za svojo dolžnost, da se občnega zbora deleže: fantje in dekleta, možje in žene! Eden drugemu povejte in se k temu pripravljajte — ne odgovarjajte! Da bomo kaj sklenili in začeli in storili, da ne bo društvo le na papirju, ker tako ne bo nikomur koristilo! Pričakujemo tudi, da nas bo posetil kdo iz Ljubljane.

Metliški sroski načelnik je že imenovan. Kot poročajo, je imenovan za metliškega krajnega načelnika Ernest Karlavari, sedaj v Zlatarju v hrvaškem Zagorju pri Bistrici, kjer je sloveča Marijina božja pot. Doma je iz Kastva. Tudi trnomajski glavvar je prestavljen in sicer v Maribor k inspektoratu.

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Saj veš, kadar človek takim ljudem pokaže, da je šibek, je izgubljen. Ta grožnja o smrti je uspela. Brat je bil izabljal tako, da je izstnil iz mojega moča vsote, o katerih se tebi niti sanja ne. Ze leta traja to strašno izsiljevanje, a jaz ne vem še dolgo za to. Komaj od vojske.

Viđela sem, da je Jakob tako zelo žatosten. Čutila sem, da ga razjeda bolešt in nekega dne mi je vse povedal. Saj verjameš, da se je bal samo zaradi mene, da se to ne bi izvedelo.

»Kaj naj bi mi on mogel?« sem ga vprašala. »Ta človek je zmoežen, da bi maščevali!« je odgovoril. Potem je videl, kako sem potrja zaradi njegove žalosti. Toliko sem ga prosila, naj se upira do konca. Res je gladko zavrnil vse nove zahteve in grožnje.

Nekaj časa nisva ničesar več čula o onem nesrečnem. A izpolnil je svojo grožnjo, zdaj je v Parizu!...

Poslušal sem mater z rastočo pozornostjo. Prvič v svojem življenju sem se jaz, ki nisem imel istih misli o očitnovi občutljivosti kot ona, začudil nad tem nerazumljivim vplivom, ki ga je imel do njega ta brat brez časti.

Izpraševal sem se, kako da se je gospod Termond, ki sem ga poznal, da je odločen in nasilen,

upognil pred tako grožnjo, ko je bil vendar lahko prepričan, da bodo ljudje to stvar gledali s prave strani.

Potem sem si to slabost razlagal — tem, da je navezan na brata s spomini iz otroških let, da je morda kaj takega obljubil staršem na smrti postelji. A v tistem stanju, v katerem sem se zaradi dolgotrajnih sumniženj nahajal, ni bilo mogoče, da se ne bi rodila v meni še taka druga misel.

In ta misel je rasta, rasta, dobivala vedno bolj jasno obliko. Iz oči mi je gotovo moralo sijn nenadno razburjenje, v katerem sem se zaradi kaj mati je prekinila pripovedovanje in mi dejala:

»Ali ti je slabo, Andrej?«

Ne! Imel sem še moč, da sem ji odgovoril to. Zadelo me je samo to, da sem vas videl, tako ste jokali. Saj bo prešlo.

Verjela mi je. Mislila je, da sem ves iz sebe samo zaradi njene žalosti. Nežno me je objela in prosil sem jo, naj dalje pripoveduje.

Povedala mi je torej, da je prejšnji teden nekdo vprašal po očetu. Dejal je, da prihaja po naročilu nekega njenega prijatelja iz Londona. Ki vedli so ga v stanovanje in prav v ta salon in pred njenimi očmi. Takoj, ko je očim opazil tega človeka, je po njegovem razburjenju uganila, da to ne more biti nihče drugi kot Edvard Termond.

Brata sta se zaprla v pisarno. Ona je ostala v salonu, napol mrtva od bojazni. Od časa do časa je čula iz pisarne razburjene glasove, a ni mogla razumeti besed. Brat je končno odšel skozi saln in jo pogledal s takimi očmi, da je skoraj zbledela od strahu.

In še isti večer, je nadaljevala, je Jakob moral v posteljo... Ali zdaj razumeš moj obup?... Saj ne gre za naše ime, kaj me to briga... Vedno mu govorim: kaj nam je na tem. Ali nas more to blato doseči?... Ampak njegovo zdravje!... Zdravnik pravi, da je vsako močno razburjenje zanj črna strupa... Oh! je zavpila, ubil me bo!

Ta krik, ki me je spet spomnil, kako globoko ljubezan goji do očima, ta krik sem moral čuti le minuto in v teh mislih, ki sem jih mislil!

»Ali ste ga videli?« sem jo vprašal, ne da bi kaj pomislil na svoje besede.

»Če ti pa pravim, da je šel tu, mimo mene — in pokazal mi je s prstom na preprogo. Na obrazu se ji je zbral strah.

»Pa ste prepričani, da je bil to njegov brat?«

Jakob mi je zvečer povedal, je odvrnila, se ni bilo tega niti treba, spoznala bi ga bila po očeh... Kako je to čudno! Dva taka različna brata! Jakob tako nežen, tako prijazen, tako odlična duša. Ovi pa tako velik, taka orjaška, prostična postava, navaden zaničevanja vreden zločinec... Pogled imata pa isti.

In pod kakšnim imenom je v Parizu?

»Ne vem, je odgovorila, ne upam si o njej govoriti. Če bi Jakob vedel, da sem ti povedala... če bi vedel, on, ki ima tako pojme o časti... A kaj, fant, saj bi ti to tako in tako nekoč izvedel, ne?... In sploh, je nadaljevala, bi ti bila še zdavnaj povedala to žalostno skrivnost, če bi si bila upala. Ti si mož in te ne zadržujejo taki nemni pomisleki zaradi bračvske ljubezni. Sveti mi, Andrej, kaj naj storim?«

Ne razumem vas, sem ji odgovoril.

Da, je začela iznova, treba je najti sredstvo, da opozorimo policijo in ga damo zapreti, da bi o tem pisali v časnikih ali da bi sploh kaj govorili... Jakob bi tega ne maral, ker je to njegov brat... A če bi stvar začela midva, s svoj strani?... Slišala sem, da si pripovedoval, kako si obiskal gospoda Massola, ki ga pogumno že od prej... Če bi šla k njemu in ga vprašala za svet? Ah, je zavpila, hočem, da moj mož živi, ker ga preveč ljubim!

Zakaj se je v meni začel zbirati strah ob misli, da bi res mogla morda uresničiti ta svoj načrt in se obrniti na starega preiskovalnega sodnika? Bati sem se začel, jaz sam, ki si od tofne nisi nisem upal prestopiti njegovega praga in smrti uganiti njegovemu sumničju, strahu, da ne bi morda uganil mojih sumniženj. Česa sem se neki bal, da sem jo s tako nežnostjo prošil pri ljubezni, ki jo je gojila do moča, val tega nikar ne storiti!

»Tega ne smete,« sem jo prepričeval, stimate pravice. On vam ne bo nikdar odpustil le prav bo imel... To bi se reklo, da ste ga imeli!

Prodajalec: »Če s tem kosilnim strojem ne boste zadovoljni, nam ga v desetih dneh lahko vrnete.«

Kmet-skopuh: »V desetih dneh ne bom mogel pokositi vsega sena.«

Pravni nasveti

Terjatev zaostalih obresti. S. A. L. Vašemu možu, ki je umrl pred tremi leti, je nekdo pred 12 leti posodil vsoto denarja. Sedaj pa tirja vas in zahteva obresti za celih 12 let. Ali je upravičen zahtevati obresti za 12 let nazaj. — Ne. Terjatev zaostalih obresti prestane v treh letih. Zato bo posojilodajalec mogel iztirjati sodnim putem obresti le za tri leta nazaj.

Paša koz v gozdu. M. D. H. Na pašnik, ki je povečini zaraščen s smrekovim drevjem, gonijo nekateri kozje past. Ali je to dovoljeno? — Po gozdnem zakonu je prepovedano puščati kozje v gozdu za pašo. Obrnite se v tej stvari na okrajno glavarstvo, ki bo že napravilo red.

M. D. H. Niste povedali na podlagi kakšne obveznosti ste gradili plot med pašnikom in posejmem. Zato ni mogoče odgovoriti, če morate ta plot vzdrževati oziroma znova graditi.

A. P. B. Davki vas mučijo in bi radi dosegli znižanje. Kaj vam je storiti? — O davkih odloča v prvi stopnji davčna uprava oziroma davčni odbor. Če mislite, da so vam naložili preveč davkov, se obrnite na davčno upravo, kjer vam bodo gotovo zadevje vse pojasnili. Plačevanje davkov je pa državljanška dolžnost, ki jo mora vsak izvrševati.

Sporna vodnjak. A. J. M. Kupili ste od sosedja K. svet z vodnjakom, do katerega je imela tudi pravico sosedja J. Ko je pred 13 leti bil ta vodnjak potreben popravila, ste pozvali tudi sosedo J., ki pa ni hotela nič prispevati k popravilu in se ves čas sploh ni brigala za vodnjak niti ga ni uporabljala. Naslednik te sosedje pa zahteva sedaj vse pravice do vodnjaka. — Ne morete sosedu braniti vodnjaka, ker je šele 13 let preteklo, da te pravice ni izvajala njegova posestna prednica. Za morebitna popravila vodnjaka pa bo moral tudi novi sosed prispevati, ker ima do vodnjaka pravice in dolžnosti.

Sporna meja. M. J. T. Sporno mejo lahko do-

Zahvala.

Čutim se dolžnega zahvaliti se zadrugi »Jugra« v Ljubljani za hitro in korektno dodelitev brezobrestnega posojila za prevzem obrestne hipoteke in zato zadrugo vsem najtoleje priporočam.

Viš, dne 30. maja 1931.

Franc Iskra

ločiti po občinskem ogledu le, če oba mejaša soglasno pristaneta na novo določeno mejo. Če med mejaši ni soglasja, mora to mejo določiti sodnik. Sodišče bo to mejo določilo pa zadnjem mirnem uživanju, ne pa po mapi.

Sporna pot. M. J. T. Če sosed nima preko vašega sveta vknjižene pravice pota, mu boste s tožbo pri sodišču to neopravičeno pot le tedaj uspešno lahko branili, če sosed tega pota ni že 30 let uporabljal. Tožbo bo treba kolkovati z 300 Din.

Sveta dekla Notburga

Sredi polja stoji kapela. Vsa je obzarjena od solnca. Na lesenem, preprostem oltarju se dviga kipec svetega Jožefa z lilijo v roki. Okoli lilije šumi drobna čebela. Med hoče sesati. Zaman išče prašnike v beli, umetni čaši.

Železna vratca kapelē zaškripljejo. Vstopi skromno oblečeno kmečko dekle. Pred oltar poklekne in prične pobožno moliti.

Solnčni žarki prodirajo skozi visoko okno. Love se po kapelici. Dosežejo mladenko. Vztrepetajo na njenem lepem, zarjavelem obrazu. Trenutek zasijejo v njenih globokih, modrih očeh in nato švignejo k vratom, ki se spet odpro, kjer se spoje z bratci, ki so huškili skozi dverca.

Na pragu se pojavi mladenič. Lep je, ponosen in čvrst. Njegov pogled se ustavi na klečalki.

Dekle ne čuje prihajajoča. Zamaknjeno je v altar. Mirno kleči in udano moli. Sirota je. Svetega rednika prosi, naj ji nadomesti očeta, ki ji je pred kratkim umrl. Mater je že izgubila v otroških letih.

Fant se nasloni na podboj pri vratih, opazuje kipec in mladenko ter potrpežljivo čaka.

Nad poljem se razboli krvava zarja. Na nebu zasije kakor velika, rdeča rana. Kri se razlije preko zorečega žita.

Zarja zagori na oltarju kapelice, da ves zablesti v cinobrastem sijju.

Deklci se zazdi, da je svetnik v oltarju oživel. Njegove oči jo zro v sijju zarje vedno mileje. V migljanju bleščave je zašumela njegova bela brada.

Zarja izgine. V kapelico se razlije polumrak.

Molilka vzdihne in vstane. Prekriža se in hoče oditi.

Ko stopi k vratom, začudena obstane. Pred njo stoji sin njenega bogatega gospodarja in jo gleda.

Ona zardi. Ze hiti mimo njega. Komaj prestopi prag kapelice, jo mladenič doide. Drzno jo pograbi za roko:

»Notburga!«

»Tomaž! Pusti me! Povedala sem ti že, da ne morem postati tvoja nevesta. Izrala sem si že ženina, mogočnega Kraja! Njegovo kraljestvo pa ni od tega sveta!«

»Tako čudno govoriš! Moja boš! Moraš biti! Sicer gorje ti!« sikne mladenič skozi zobe.

»Bodi vendar pameten! Oče ti je izbral nevesto. Bogata je in lepa. Jaz sem samo skromna dekla. Ne sili za menoj!«

»Ljubim tebe, samo tebe! Moraš postati moja izvoljenka! Le tebe hočem peljati pred oltar!«

»Nikoli!«

On jo hoče objeti.

Notburga se mu umakne in zbeži čez polje.

Tomaž jo ima res rad. Toda njegova

Ure za birmo

z garancijo, že od Din 40 naprej dobite le pri JOSIP JANKO, urar v KAMNIKU na Suti nasproti farne cerkve.

16

RAZNO

Kadar starost nori. — Mrs. Augusta Pross, stara 77 let, iz Chicaga, ki je mati devetih otrok, se je te dni že četrtič poročila in sicer zdaj s 73-letnim Williamom Rieve od Aurore. Dve prvi ženi od Rievea ste umrli, tretjo je pa zapustil, da se je potem poročil s starko Pross.

Kakor se posojuje... v Ljubljani živi gosposka šenska, ki je še vedno lepa in duhovita, čeprav dobni jeziki trdijo, da je preživela živahno mladost. Nekoč ji je rekel neki gospod: »Vi se mi zdite kakor gosli: čim bolj so izgane, tem boljše so!« — »A vi, gospod,« mu je odgovorila ženaka, »ste kakor komišna srajca: čim starejša je, tem bolj je groba in zarobljena!«

Iz naloge v ljudski šoli. Naslov: Opisite mi krava! — »Krava je sesalec. Njene noge segajo do tal. Krava ni vol. Krava ima dve oči. Krava ima dve dolgi oslovski ušesi, tik katerih poganjajo iz glave dve zakrivljeni reči. Mladici kravi ne pravimo krava; zato se imenuje tele. Zadržana na hrbtu ima tudi

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško pisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

Ko je Mina tedaj prihajala na počitnice, se ni skoraj prav nič udeleževala pri gospodinjstvu. Vtepla si je v glavo, da ji mora mati kupiti klavir in se je po ure vadila, se po cele dneve učila in brala, sedla na ograjo in risala domačo hišo. Vaščani so sodili, da bo Mina učiteljica. A ko so zvedeli, da bo prišla na kmetijo, ko bo imela osemnajst let, in bo ondi delala in kmetovala, so se ji rogali: S kravami se bo po francosko menila s pujski pa po angleško. Ko je Mina na to slišala, se je izrazila: Naj bodo potolaženi: z biksi se bom zmeraj po domače pogovarjala, če hočejo, celo po loško! To se je po vasi zvedelo in odslej je imela Boštjanova Mina skoraj same sovražnike.

V tistih dneh je tudi mater večkrat zaskrbelo radi dekleta, češ, da bo preveč gosposka. Ko je Mina, ki ni poznala nikoli polovičarstva, to zapazila, je dejala:

Mati, zdaj sem šolarica in živim tako, kot živijo šolarice; ko bom spet kmečko dekle, bom pa tako živela, kakor je prav za kmečko dekleta. Stari učenik se je tedaj večkrat potegnil za Mino. V počitnicah je bila večkrat pri njem in ker je bil vdovec in mu je edina hči umrla v starosti osemnajstih let, je bil dobrototen napram njej in se jo je z ljubeznijo oklenil. Ko se je povrnila iz samostana, je stari učenik z zanosom pravil o Boštjanovi Mini, da ima licejsko maturo, da velja to toliko, ko pri vsjakih enoletni

dobrovoljec in da je prinesla krasno spričevalo domov. Tedaj se je pridružilo zavisti vaščanov kljub njih volji še neko spoštovanje do nje, a našli so tudi še več vzrokov, da so imeli čim manj opravka z Mino. V vsej vasi pa je bil en sam enoletni dobrovoljec in ta je bil grajski oskrbnik. Nekoč so bile v vasi vojaške vaje, pa so bili vsi kmetje, pri katerih je bival kak častnik, ponosni na to. Ničemurni posestnik Pust je še mesec za tem pustil na svojih vratih napis s kredco: »1 častnik, 10 mož, 6 konj« in ko je novembrska burja zbrisala napis, je dolgo razmišljal, ali bi dal to častljivo oznanilo še enkrat napisati. Skromni učenik je v času vojaških vaj opozarjal otroke, da morajo vljudno in ponižno pozdravljati častnike, pa tudi vsakega vojaka, ki je imel »žnorce«. Da so to ljudje, ki bodo nekoč doktorji ali sodniki ali celo sodni svetniki. V tisti dobi so še otroke učili, kako morajo spoštovati vse tiste, ki so bili družabno ali pa po izobrazbi višji in so imeli kakršnekoli okraske na sebi.

Pa naj bo zdaj Boštjanova Mina toliko kot enoletni dobrovoljec!

»Morda si bo dala našiti epotele z žnorcami,« se je rogal nekdo v krčmi.

»In bo še za sodnega svetnika!«

»In vsi se ji bomo morali odkrivati in ji reči milostljiva!«

Nato so se vsi zagrohotali — pa brez užitka. Zakaj, nikomur ni všeč, če je kdo nad njim, in niti z roganjem niti z grohotom se ne dá iztrebiti slaba volja. Niti s psovanjem ne.

Ko se je zvedelo, da je Mina prišla iz mesta domov, da je dekla na kmetiji izredno sposobna, da prva vstane in gre zadnja spat, da je vsepovsod na na mestu, da se razume na vsako malenkost, da vse

Široka platišča na kolesih

Da se doseže vsaj najpotrebnejša ureditev javnih cest, je odredilo ministrstvo za gradbe poleg pobiranja rednih cestnih prispevkov na eni strani uporabo ljudskega dela, na drugi strani pa je prepovedalo za tovorna vozila kolesna platišča, ki cestnišče razoravajo in trgajo. V Službenem listu kraljevske banske uprave izide poseben razglas o širini kolesnih platišč pri tovornih vozilih, ki opozarja na ministrsko uredbo o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih z dne 6. junija 1929, Ur. l. 27364 iz leta 1929, čl. 18.

Za tovorna vozila so predpisana platišča nastopne širine:

Pri štirikolesnem vozilu z nečisto težo (težo vozila in tovara) do 1200 kg širina platišč 6 cm, do 2000 kg 8 cm, do 3500 kg 11 cm in preko 3500 kg 16 cm. Pri dvokolesnem vozilu z nečisto težo do 150 kg 6 cm, preko 750 pa 11 cm.

Tovorna vozila v zmislu ministrske uredbe so vsa vozila za obrtno, trgovsko ali kmetijsko gospodarsko prevažanje blaga, t. j. tudi kmetijska vozila za lastne potrebe poljedelskih obratov. Od dne 17. junija 1929 je prepovedano izdelovati nova tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm. Izmena platišč na tovornih vozilih se mora izvršiti najkasneje v treh letih od dne razglasitve uredbe in sicer do dne 17. junija 1932. leta. Od navedenega dne dalje se tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm, ne smejo uporabljati na javnih cestah, bodisi državnih ali nedržavnih.

Prestopki zoper predpise navedene uredbe se bodo kaznovali z zaporom od 1 do 30 dni ali v denarju od 50 do 1500 Din.

»Ali si bil na kak način presenečen za tvoj god?«

»Da, Seliškar mi je podaril knjigo, katero sem pred pol letom posodil Klandru.«

Birmanska darila

kupite pozorni in dobre pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4
Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.
Ure v vseh cenah od Din 44— naprej.
St. 120. Kovinasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

»Kaj novega v časopisu?«

»Ne, vedno eno in isto, le da se vsak dan drugim pripeti.«

»Dejstva govore glasneje kot besede.«

»Pa ne takrat, kadar moja žena govori.«

Pocestni barantač je bil slabe volje.

»Kaj pa ti je?« ga je vprašal znanec.

»I, kaj neki. Cel svet je goljuživ. Pomisli, celo dopoldne sem se trudil, da sem vrabca lepo pobarval, da je izgledal kot kanarček. Ta cigan pa, kateremu sem ga prodal, mi je pa plačal s ponarejenim stotakom.«

XI. VELESEJEM V LJUBLJANI

30. MAJA DO 8. JUNIJA

Največja tovrstna prireditev v državi. / 40.000 m² površine, 10 razstavnih zgradb, preko 750 razstavljalcev iz tu in inozemstva / Tovarniške cene vseh vrst blaga.

SPECIJELNI ODDELKI: VSAKOVRSNI STROJI ZA OBRITNIKE, POLJEDELSKI STROJI, POHISTVO, AVTOMOBILI, TEKSTIL, USNJE, PAPIR

Stanovanja preskrbljena Obsežno zabavišče 50% popust na železnih

Legitimacije po Din 30— prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske in obrtalske organizacije, velesejemski urad

Posetite velesejem! Izplača se Vam!

17

adnji dan sporočil, da je ubolel. Predsednik sodnega zbora je bil v velikih skrbeh, kdo naj sedaj izvrši ta žalostni posel. Po daljšem posvetovanju je odredil, da je v zaporu cigan, ki tudi ume to opravilo. Predsednik je dal poklicati cigana in ga je vprašal: »Ali znate obehati ljudi?« Cigan: »To pa, to; jako spretno obeham.« Predsednik: »Ali ste zadovoljni, če vam damo pet goldinarjev za to?« Cigan (veselo): »O, za pet goldinarjev obeham tudi vse gospode sodnike in parotnike!«

V krčmi. »Zakaj postajejo zakonski močje piščenci?« — »Radj dobrega vina in slabih žensk.«

Zakaj se je poročil. Žena: »Ilak vem, da si se poročil z menoj samo zato, ker sem imela denar.« Mož: »Ni res! Jaz sem se poročil s teboj zato, ker jaz nisem imel denarja, da veš.«

To bi bil spomin. K vdovi je prišel nek gospod in rekel: »Vaš pokojni mož je bil moj dober prijatelj. Ali je zapustil kaj takega, kar bi mogel vzeti jaz za trajen spomin od njega?« Ona: »Mene, samo mene je zapustil.«

o sporu s krčmarjem. Tudi to, komu da pritiče palica, mu je Novak povedal. Dejal je, da mu je bilo potem žal, da je krčmarja tako roboto poučil, česar krčmar bržkone ni razumel. Neki imenitni pedagog (pedagog je vzgojeslovni učenjak), torej neki pedagog je zapisal: »Od deseterih udarcev, ki vzgojitelj s njimi kaznuje gojenca, jih zasluži devet vzgojitelj sam.« Namreč zato, ker je neveden, ker je nepotrpežljiv, ker je neroden in včasih tudi malomaren.

»Kaj me briga taka čvekarija!« se je zadržal krčmar, »jaz zahtevam, da so mi otroci podložni, da mi nihče ne odjeda gostov, da ostane v vasi vse tako domače, kot je bilo prej.«

Na to domačnost so še pili in peli. Bilo je v odmoru med košnjo in žetvijo, pa še deževno je bilo, pa so imeli prosto.

Govorili so zmeraj eno in isto. Huda stranka se je stvorila zoper Boštjanovo Mino in zoper učitelja Novaka. Pri tem je bilo mnogo hudobnega sovraštva in zle volje na delu.

9.

Medtem ko so močje toliko in tako grdo govorili, je šla neka mati potčžit svojo bol in svoje gorje k neki drugi materi, ki ji je bilo prav tako bridko pri duši ko njej.

Žena je bila zavita v volneno ruto, na glavi pa je imela platneno ruto. Bcse noge so ji tičale v lesenih coklah. Pred Boštjanovo hišo je žena obstala in globoko zavzdihnila. Deževalo je. Na pragu dvoriščnih vrat se je pojavil Boštjanov Tone. Čofotaje je stopal v luže, z užitkom se je dal močiti in v narcčju je imel velikega, cepetačočega mačka, ki se je bal vode in katerega je hotel Tone utrditi. Tone je ženi povedal, da je šla Mina v mesto, da bi na-

jela dva delavca, a mati so doma. V hiši sedijo in kavo pijejo. Žena je stopila na dvorišče. Tone je zrl za njo in si dejal: »To je pa Šobrovka! Le kaj bi rada! Saj so mati takrat spodili njeno Ančko, ker se je hotel Lojze poročiti z njo! No prav — naj se le!« Brezskrbno je čofotal naprej in prigovarjal mačku, ki je žalostno mijavkal, da je topel dežek zelo zdrav za mačke. To se pravi knajpati se. — Ženica je obstala pred mogočno hišo. Njena bojazen, ki jo je spremljala že vso pot, se je povečala. Sezula si je coker, jih postavila na prag, si pod kapom umila noge, jih skrivaj in plaho malo obrisala z spodnjega krila in stopila v vežo na rdeč, snažen tlak iz opeke; še enkrat je globoko zasopla, se boječe pokržižala in potrkala.

Boštjanovka in vdova zidarja Šobra sta se spogledali: pogled prve je bil plašen, pogled druge pa boječ. Šobrovka je zajecijala, da bi rada spregovorila nekaj besed z Boštjanovo. A Boštjanovka jo je koščestrovno razburjenja, da Mine ni doma, da Mina zdaj vse vedti v hiši in naj se oglasi jutri.

»Saj bi le,« je tiho dejala bosa ženica pri vratih, »saj je le zato, ker sem prejela razglednico. Vem, kje je Vaš sin Lojze.«

Tedaj je žena za mizo tako naglo vstala, kakor že leta ne.

»Kje je?«

»V Hamburgu. Z mojim Matijcem sta skupaj.«

»S tem — s tem...«

Žena pri vratih je prebledela, ona za mizo pa zardela ko kuhan rak.

»Da, z mojim sinom Matijcem,« je odvrnila boštinovka.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomožnikov ali vajencev in narobe.

Kolesarji! Pred nakupom si oglejte našo bogato zalogo koles, prvovrstnih znamk kakor: Dürkopp, Steyr, Eska in drugih. Cena kolesom že od 1.200 Din naprej. Andrej Lipar, P. Cerklje pri Kranju.

Dobrih čevljev vam ni treba plačati drago, dobite jih po zmernih cenah pri Jernej Jeraj, Zapogje 10. Smednik. Poizkusite! Pišite dopis: ico.

Hlapec vojaštine prost iz poštne kmetičke hiše se sprejema na malo posestvo k obrtniku. Zglasiti se je osebno. — Plača po dogovoru. — Naslov v upravi Domoljuba pod št. 5890.

2.500.- dinarjev za lužite najmanj mesečno, če obiskujete v Vašem okolišju ljudi! Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor!

Okrajne zastopnike za vse srece spre memo, tudi proti fiksnim plačam. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na »Unione, Ljubljana, Miklošičeva c 7/III.

Trgovsko vajenko kmetiskih staršev, razumno, zdravo in krepko iščem za trgovino pri fari na deželi. — Pogoji: strogo krščanska vzgoja s priporočilom domačega gosp. župnika na upravo lista pod »Verna družina«.

ISČEM DEKLO

za kmetiska dela; prodam 1500 kg pšen. slame Franc Avsenik, pos., Popovo 1, p. Brezje, Gor.

ZANESLJIV, TREZEN HLAPEC

k enemu konju, pripraven za druga domača dela, se takoj sprejme za trgovino na deželi naslov v upravi pod št. 6266.

CENJENE NAROČNIKE, ki imajo iz kakršnega koli vzroka še kaj zastanka na naročnini za »Domoljuba« za prvo poletje tekočega leta, tem potom vljudno pa nujno opozarjamo, da se jim pošiljanje lista ustavi, ako takoj po prejemu te »Domoljubove« številke ne pošljejo zapadle naročnine. Število zamudnikov je letos sicer neprimerno manjše, kot druga leta ob tem času, toda zelo žal bi nam bilo za vsakega naročnika, ki bi odpadel na ta način.

8'

Mecenov portal dobro ohranjen se prodaja. Poizve se pri tvrdki A. & E. Skaberne. Ljubljana, Mestni trg.

Posestvo se prodaja 4 jone zemlje okoli hiše z gospodarskim orodjem blizu Ljubljane. Poizve se Zitnik, Celovška c. 56 Ljubljana 7

Pohištvo prodam

1 spalnico iz trdega lesa za ceno 4000 Din; proti takojšnjemu plačilu tudi nekaj cenejše. Zraven še 10 oken in vrat po nizki ceni tu in na obr. ke. — Franc Vehovec, strojno mizarstvo, Vir št. 05, pri Domžalah.

Prodaja posestva v Primévasi obstoječe iz hiše, hleva, poda in kozoleca. Posestvo meri nad 11 ha, njive so posejane z deteljo. Poleg tega je nad 2000 kg lanske suhe detelje, ki je tudi takoj na ročaj. — Vpraša se pri županstvu v Ambrusu.

Vajenka za šteparico se sprejme v dobro moderno delavnico na deželi, dobro vzgojena; premost imajo revnega stanu, z vsa oskrbo v hiši ali brec. Ponudbe sprejema uprava Domoljuba pod šifro Čevljar št. 6137.

Vajenka za čevljarstvo obrt se sprejme. Dobro vzgojeni in revnega stanu imajo prednost. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe sprejema uprava Domoljuba pod šifro Čevljar št. 6137.

Izpolnjene so Zlatičine Zelle — izpred oltarja ženin so pribele. Ljudje se zbirajo in z glasno hvalo vsi občudujejo nevesto zalo.

In pravijo: To prava je nevesta, bo dobra gospodinja, moču zvesta. Zna varčevati in odlično prati, kakor to je učila blaga mati.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Z veliko previdnostjo sta dva tolovaja sledila staremu gospodu, za katerega sta vedela, da ima šop bankovcev pri sebi. Naenkrat pa je gospod zavil v hišo, v kateri je stanoval advokat.

»Kaj hočeva sedaj?« pravi eden izmed roparjev.

»Že vem,« odvrne drugi, »počakajva advokata, ko bo šel iz hiše.«

Otroško zavarovanje!

Starši, poskrbite za bodočnost svojih otrok! Mesečne premije od Din 10.— navgor. Za slučaj doživetja peleg zavarovalne glavnice še posebna bonifikacija! Najvišji znesek zavarovanja je 60.000 Din. Popolno izolacijsko zavarovalnino za slučaj smrti, a dvakratno izplačilo za slučaj smrti vsled nezgode. Povsem novo v Jugoslaviji! Starši, zahtevajte prospekte! Zelo ugodni pogoji!

„VARDAR“
DELNIŠKA ZAVAROVALNA DRUŽBA
LJUBLJANA, Aleksandrova 12
MARIBOR, Jurčičeva 8

Popolnoma brezplačno

poslujemo v pletenju kot hišnem obrtu vsakega na domu. Brezhibno izdelano blago prevzamemo stalno proti plačilu v gotovini. Obširne informacije dajemo če se pošlje znanke za odgovor.
Zadruga Jugosol. pletaća, Osi. ek.

Splošno je že znano

da se dobi v

PREŠERNOVI ULICI 54, Ljubljana

razna manufaktura po neverjetno nizkih cenah.

- Sifoni od Din 7:50
- Pralna svila " 13:—
- Tiskovine " 6:—
- Cefirji za srajce " 10:—
- Češki in angleški kam-garni za moške obleke " 80:—
- Volneni deleni po Din 26:—
- Frotirji za kopalne plašče, 140 cm široki " 76:—
- Frotiraste brisače " 26:—
- Creppe de chine, krasne kvalitete " 68:—

Srajce, kravate, žepni robei, posteljne garniture, šivane odeje ter razno drugo blago po izredno nizkih cenah.

Samo sveže tovarniško blago!

Oglejte si neobvezno blago in cene!

Nasproti glavne ošte.

Prešernova ul. 54 Josip Ivančič

**FRANCOSKA LINIJA CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE (FRENCH LINE)
HAVRE—NEWYORK**

Najkrajša pot v Severno Ameriko s francoskimi brzoparniki velikani: „Ile de France“, „Paris“ itd.
Potnikom iz Ljubljane do Pariza ni treba nič presedati. — Otroci in mladoletni dobijo vedno zanesljivo spremstvo v veliki domači družbi. — Najkrajša pot v Argentino, v Južno Ameriko gre pa čez Marseille s francoskimi brzoparniki.

Vsa pojasnila daje zastopnik:

IVAN KRAKER v Ljubljani
Kolodvorska ulica št. 35.

Z našo smetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsekdo z malimi stroški pripravi izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 100 litrov Din 30:—, po pošti Din 32:—. Dohi se samo v drogeriji A. Kane sinova, Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kane, Maribor, Gosposka 33.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankoč, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. Trgovcem dajem popust. MATEVŽ KRMEJ, Log, pošta Škofja Loka.

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo Dežniki Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2202

Sodnik: »Ali imate še kaj pripomniti, preden izrečem sodbo?«
Obtoženec: »Samo to, da se mi prav nič ne dopade tu pri vas.«

Botri in botrice

vsakovrstna darila, kakor žepne in zapadne ure, veržice, itd. v zlatu in srebru nudi najceneje **VILKO CERAR**, urar, Kamnik, Majstrova 26, (Velika ulica.) — Prodaja koles (biciklov) in njih posameznih delov.

Pevka: »Ali se je dvorana pri mojem petju polnila?«
Kritik: »Ne, polnila se je le okrepevalnica zraven dvorane.«

ZACHERLIN

mrešni prašek v originalnih steklenicah in skatljicah uniči ves mrčes. — Dobiva se povsod. »ZACHERLIN«, Ljubljana, Beethovnova ul. 16.

»Strašno me boli glava. Bojim se, da zgubim razum.«
»Čemu se razburjaš radi take malenkosti?«

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

ohrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 190 milijonov Din.

Za tople poletne dneve čevlji z gumijevimi podplati

Nekaj milijonov parov te obutve izvažamo v tropične kraje. Radi velikega povpraševanja se nam je posrečilo izpopolniti izdelavo, ceno pa znižati na tako mero, da jih more kupiti vsakdo. Obiščite naše prodajalnice, pa boste ugodno presenečeni s povsem novimi modeli in z našimi res neverjetno niskimi cenami.

29.

Vrsta 1805-66

Specijalni čevlji za kopanje. Izdelani so iz gume tako, da se prilegajo nogi in ne ovirajo plavanja. Na obali in na obmorskem peščevju se očuvajo. Vaše noge v teh čevljih bodo čiste, stanajo pa samo Din 29.—.

39.-

Vrsta 4232-37

Otrokom za igranje, skakanje in tekanje so ti čevlji čeki neobhodno potrebni. Izdelani so iz močnega sivnega platna, se prilegajo nogi, se lahko čistijo in so trpežni.

39.-

Vrsta 4541-65

Za Vaše malčke, kadar nastopijo poletni dnevi so potrebni lahki in higijenski čevlji. Evo jih, neverjetno so poceni iz belega lanenega platna z gumi podplatom.

49.-

Vrsta 4542-05

Za Vaše otroke smo pripravili te čevlje z gumijevimi podplati in podpetniki. Dovršeni so in lahki. Posebno lepo se podajo k beli in lahki poletni obleki.

49.-

Vrsta 4235-37

Čevlji za tenis iz belega platna s podplati iz usnja ali z vulkaniziranimi podplati. Ti čevlji se vsakodnevno zelo nosijo, zlasti v toplih krajih.

49.-

Vrsta 4435-00

Dnevna potreba vsakega gospodarja. V teh čevljih se počutite kar udobno, a s to neverjetno nizko ceno omogočamo vsakomur, da si jih more nabaviti.

59

Vrsta 1195-03

Tudi moda je zastopana pri teh čevljih. K poletni lahki obleki v beli, sivi ali drap barvi, okrašeni s paspulami v raznih barvah.

59

Vrsta 1150-30

Ala čevljički v živejših kombinacijah, in to taki, da je po naravi ustrezajo vašemu kraju in obleki. Za majhen denar vam je omogočeno nositi čevlje po najnovejši modi. Drap platno, kombinirano z rjavim.

69.-

Vrsta 2055-53

Spodnji del iz pletenega sukanka v raznih barvah, z gumijevimi podplati in podpetnikom. Higijenično zdravi in potrebni k lahki poletni obleki.

69.-

Vrsta 2145-22209

Te platnene čevljičke z nizko gumijevo peto, smo vam pripravili v raznih barvah, in to sive, črne, drap in bele.

69.-

Vrsta 2125-07

Krasni sportski in praktični čevlji na vezalke, okrašeni in obrobjeni s paspulo malo temnejše barve. Sivi, drap ali beli za isto ceno.

99.-

Vrsta 1735-76

Specialni tenis čevlji z debelimi podplati iz predelane gume. Podajo se k vsaki obleki, a na morski obali so vsakodnevna potreba.

49.-

Vrsta 4438-00

Platneni nizki čevlji z gumpode, z gumijevimi podplati, izvrstni za popoldanski sprehod v soparnih dneh.

**Kupujte samo takrat,
če Vam ugajajo!**

Roto

99.-

Vrsta 1137-03

Poletni nizki čevlji iz belega ali sivnega platna. Zelo so lahki in udobni. Sivi so za vsak dan, a beli za sprehod.